

Ko siekia Tito grašinimai?

Triestas. — Lig šiol demonstravo tik jugoslavai Belgrade. Dabar išsijudino ir italai pačiame Trieste. Jaunimo demonstracija įsiveržė į "Nepriklausomųjų Fronto" patalpas ir su-daužė baldus, iki juos iš ten išmetė policija. Nors Trieste demonstracijos uždraustos, bet niekas to nepaiso. Amerikiečių ir anglų kariuomenė lig šiol į tai nesikiša.

Susidomėjimo sukėlė faktas, kad Titas pareiškė protestą prieš Sovietus, kam jie kišasi į Trieste reikalus. Spėjama, kad Titas nenori gadinti santykių su Vakarais. Jis su nauja padėtim sutiks. Tik jis nori išsiderėti kai ką ir sau. Būtent, kad italai pareiškė, jog jie neturi pretenzijų į zoną B. Iškeliamas taip pat ir kitas Tito reikalavimas, kad Italija, perimdama valdyti zoną A, ne-

siųstų ten savo kariuomenės. Zonų A, kuri tektų Italijai, esą 50,000 slovėnų, zonų B, kurią valdo Jugoslavija, esą 20,000 italų.

Britai per metus savo kariuomenei Trieste išleisdavo po 2 mil. svarų. Kada jiems kariuomenė kitur labai reikalinga, jie mielai ją iš Trieste atima. Be to, ir Sovietai atmesdami derybas dėl taikos su Austrija, vis nurodinėjo kliūtį, kad amerikiečiai ir anglai nesitraukia iš Trieste.

Triesto klausimas bus svarstomas Londono pasitarimuose.

THOMAS A. BURKE, Clevelando miesto majoras, demokratas, užėmė Senatą mirusio R. A. Tafto vieta. Demokratai dabar Senate turės 48 atstovus.

Amerikoj Dievo žodis laisvas

Vatikanas. — Romoje atidaryta Amerikos katalikų seminarija, kuriai Amerikos katalikai suaukojo pusketvirtą milijono dol. Iškilimėse iš Amerikos dalyvavo trys kardinolai: Spellman, iš New Yorko, Strich, iš Chicago, Mooney, iš Detroito. Pijus XII iškilimėse pareiškė, kad Amerikoje yra Dievo žodis laisvas, tikinčiųjų bendruomenė suklestėjusi. Pažymėjo ypatingą kunigų uždavinį šiais laikais, kada Bažnyčia yra kovojanti ir turi atsispirti tamsos galybėms, kurios ją nori nuveikti. Pažymėjo, kad tikintieji komunistų valdomose kraštuose yra nepalaužiamai ištikimi Kristaus Bažnyčiai, vadovaujami savo ganytojų.

Nobelio literatūros premija 33.840 dol. didumo paskirta Churchillui už jo karo atsiminimus. Švedijos akademijos jaunesnieji nariai buvo tam priešingi. Jie norėjo, kad premija būtų skirta rašytojui ir už literatūros veiklą.

Anglų baudžiamosios ekspedicijos Kenya sunaikino 100 Mau Mau ir suėmė 108.

Belaisvių gražinimo agitacija eina

Koreja. — Spalių 15 prasidėjo negrįžtančių belaisvių agitacija grįžti. Indijos sargybos pranešė, kad belaisviai privalo dalyvauti agitacijoje. Po tūkstantį belaisvių paimama ir atskiriama specialioje Kair Persijoje Mossadeghas buvo nuverstas, Teherano kirkai turėjo dirbti antvalandžius, kad suspėtų nuskusti staliniškus ūsus komunistams Tudeh partijos nariams, kurie su ūsais pradėjo jaustis nesaugūs.

Prezidentas Eisenhoweris suteikė teisę kiekvieno departamento šefui atleisti iš tarnybos tarnautojus, kurie atsiskaitys duoti parodymus, remdamiesi, kad tai juos gali inkriminuoti.

Japoniško laikraščio Chicagoje redaktorius suimtas ir deportuojamas kaip komunistas.

LLK PRAŠO: NEATIDELIOKIME

Lietuvos Laisvės Komitetas pakartotinai kreipėsi per spaudą dėl priverčiamųjų darbų klausimo atgavinimo Jungtinėse Tautose. JAV delegacija jau pasiūlė Jungtinėse Tautose klausimą įtraukti į darbų tvarką. Reikia, kad jos siūlymą paremtų kitos vyriausybės. L. L. Komitetas prašo:

"Kiekviena lietuvių organizacija ar pavienis lietuvis turi prie šio labai svarbaus reikalo aktyviai prisidėti. Organizacijos ir pavieniai asmenys kreipiasi į gyvenamojo krašto vyriausybę ir į pavienius jos narius, į parlamentus, į įvairių

patalpoje. Ten prie kiekvieno stovės stebėtojas, vertėjas ir pranešėjas. Kai kiniečiai apie tai buvo painformuoti, jie pakėlė triukšmą, o pravažiūojančius sovietų jeopus apmėtė akmenimis. Agitacijos turėjo prasidėti rugsėjo 27, bet dėl riausių susitrukė. Dar ir dabar komunistai reikalavo, kad agitacijos terminas būtų pratęstas. Bet sąjungininkai griežtai laikosi, kad viskas būtų baigta, gruodžio 23, kaip buvo sutarta.

Į Vienos miestą sugrįžo 634 karo belaisviai. Jie sakėsi buvę laikomi apie 300 mylių į šiaurę nuo Maskvos. Ten palikę dar apie 1000 belaisvių — italų, švedų, prancūzų, belgų, ispanų.

Tunise prancūzų teismas nubaudė mirtimi penkis tunesiečius, kurie nužudė du prancūzų žandarus.

Sutartys su Maskva - bevertės

Pareiškė spaudai grįžęs iš Europos atst. Kerstenas

Antradienį "S. S. America" laivu grįžo iš Europos atstovas Kerstenas su žmona ir dukrele; taip pat ir M. Kižytė. Pasiitiki toli į jūrą buvo išplaukę Amerikos Balso lietuvių tarnybos vedėjas K. R. Jurgėla, redaktorius P. Labanuskas ir televizijos kronikos atstovas J. Kižis. Krantinėje pasitiko didelis lietuvių, latvių ir estų būrys. Tarp jų buvo gen. kons. J. Budrys, iš Chicago atvykę Alto nariai — L. Šimutis, P. Grigaitis, M. Valdyla, o taip pat inž. Rudis, Chicago Alto pirmininkas Dr. Biežis, New Yorko Alto pirmininkas adv. Briedis, Montvila, Liet. Laisvės komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas ir nariai, Latvijos Laisvės kom. pirm. Massens, Estijos — Vachteris, Balso pirmininkas kan. J. Končius, prel. Balkūnas, Susivienijimo (SLA) atstovai Kalinauskas iš Bostono, Dargis iš Pittsburgho ir Dr. Vinikas, o taip pat eilė kitų.

Tą pat vakarą "New Yorker" viešbutyje Altas surengė Kerstenui pagerbti banketą. Spalių 14 ten pat vyko Alto konferencija su Kerstenu, dalyvaujant ir Kersteno komiteto techniniam personalui. Laikraštiniškai padarė su Kerstenu pasikalbėjimą. Trečiadienio rytą buvo perduota

per televiziją sutikimas ir pasikalbėjimas.

Spaudai Kerstenas pareiškė, kad jo vadovaujama komisijai, kuriai pavesta iširti Lietuvos, Latvijos ir Estijos pavergimo aplinkybes ir daryti būvį, pavyko surinkti daug medžiagos. Europoje jis kalbėjo su Lietuvos ir kitų kraštų politiniais veiksniais ir su asmenimis, kurie neseniai iš tų kraštų išbėgo laisvėn. Kongresinė komisija gavo daug dokumentinės medžiagos apie Kremliaus sąmokslą su Hitleriu, pagal kurį Rusija pasigrobė Lietuvą ir kitus kraštus. Esama originalių dokumentų su Molotovo, Stalino ir Ribbentropo parašais, taipgi ir žemėlapių, kur buvo nužymėtas rusams ir naciams tenkantis grobis, ir tie žemėlapiai parašais patvirtinti.

Kerstenas bolševikų šeiminkavimą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje pavadino "sadzimu." Baltijos valstybių pavergimo eiga vaizduoja modelį, pagal kurį Sovietų Sąjunga vėliau pavergė eilę kitų valstybių. Tas pats pavojus gresia ir tautoms, kurios tebėra laisvėje.

Trys didieji tariasi Londone

Londonas. — Amerikos, Anglijos, Prancūzijos užs. reikalų ministrai savaitės gale susitinka Londone. Jie svarstys Trieste, konferencijos su Maskva, europinės saugumo bendruomenės, Indokininijos, Suez klausimus. Dullės konferencija vyksta tik vieno patarėjo lydimas.

Prancūzija su Amerika

Paryžius. — Prancūzijos vyriausybėje laimėjo užsienių reikalų min. Bidault politika prieš min. pirm. pav. Reynaud. Pastarasis pritarė sovietiniam reikalavimui — šaukti penkių konferenciją su kom. Kinija. Bidault surinko vyriausybėje daugumą už keturių konferenciją Vokietijos ir Austrijos reikalams. Taigi Prancūzija dabar eis vėl išvien su Amerika ir Anglija.

Londono tokia konferencija dabar numatyta lapkričio 9 diena.

Kerstenas pareiškė, kad nepuolimo sutartys su komunistais esančios daugiau negu bevertės. Tokios sutartys esančios labai pavojingos. Jos veda pavergtuosius žmones nusiminimam, migdo nekaltus laisvo pasaulio žmones ir skatina godžius užpuolikus daugiau grobti, duoda laiko sudaroti aukas.

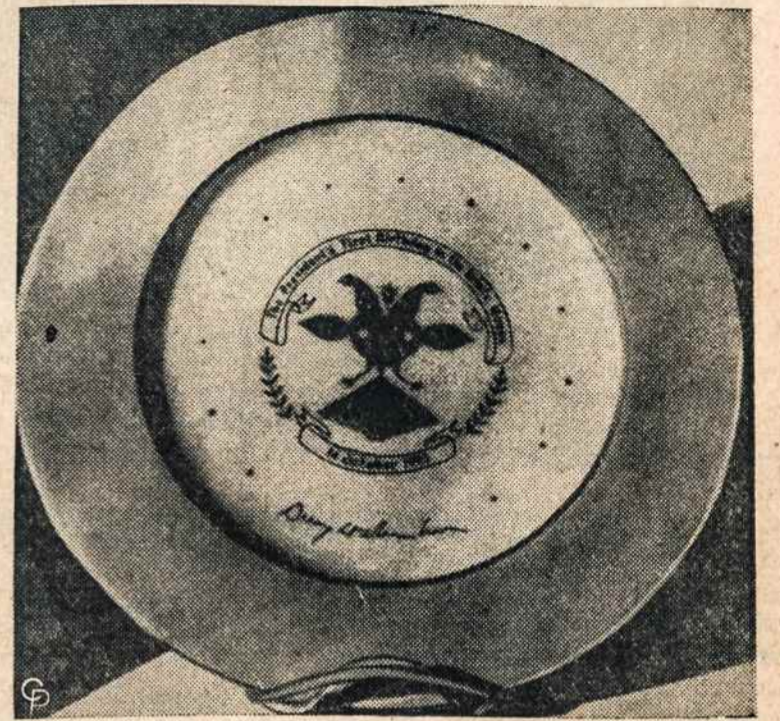
Kerstenas pasisakė, kad laisvasis pasaulis privalėtų nutraukti santykius su komunistais, kurie neatstovauja pavergtoms tautoms. Jis ragina mesti daugiau šviesos į brutalų bolševikinį šeiminkavimą, stiprinti "Amerikos Balso" transliacijas ir leisti pavergtoms tautoms sudaryti savo tautinius kariuomenės dalinius. Kerstenas pareiškė, kad tie kariniai daliniai, sudaryti iš lietuvių ir kitų tautų atbėgėlių, trauktų karius iš komunistų dabar valdomų kariuomenių. Kerstenas pareiškė, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos valdžios pavėžimas iš žmonių, masiniai trėmimai ir organizuoti žudymai buvo Kremliaus šaltai suplanuoti ir dabar planuojami kitoms tautoms. Mūsų pareiga — sakė Kerstenas, — yra demaskuoti Sovietų planus.

KAIP ČEKOSLOVAKAI GROBIA DARBO JĖGĄ

Berlynas. — Rytų Vokietijos vidaus reikalų ministerija pareiškė per savo atstovą Prahoje griežtą protestą, kad čekoslovakų milicija gauda Rytų Vokietijos gyventojus ir juos panaudoja priverčiamiesiems darbams. Po to protesto istorija paaiškėjo tokia. Čekoslovakams reikia darbininkų. Jie išstatė sargybas pagal Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos sieną. Jos čiumpa vokiečius, pasivaikščiojančius ar turinčius atostogas, nusigabena, apkaltina šnipinėjimu, duoda šešias savaites priverčiamųjų darbų, paskui vėl atgabena prie sienos ir paleidžia. Vienu kartu tokių buvo paleista 50.

Britai Australijoje susprogdino antrą atominę bombą.

Naujojoje Zelandijoje viceprezidentas Nixonas, lankydamas vietinių gyventojų karališkiosios giminės valdovus, turėjo sveikintis pagal vietinį paprotį — pasitrinti nosimi.

PREZ. D. EISENHOWERIO gimtąją dieną minint (jam jau 63 m.) Hershey, Pa., buvo suruošti pietūs, kurie kiekvienam kainavo po 100 dol. Pietums pagamintos specialios lėkštės su prezidento herbu ir parašu. Pirmasis tą dovaną gavo pats prezidentas ir jo žmona.

VIS DAR KALBA APIE BERIJĄ

Rusų emigrantų laikraštis "Socialistiškij Vestnik" pasakoja, kad Berija buvęs suimtas tokiomis aplinkybėmis. Birželio 25 partijos centro prezidiumo posėdyje buvęs svarstomas valymas, kurį Berija įvykdęs saugumo bei vidaus reikalų ministerijoje. Iš anksto Berija žinojo, kad klausimas bus svarstomas, bet nesiėmęs jokių saugumo priemonių.

Svarstyme Molotovas ir Bulganinas aštriai kritikavę Beriją. Kaltinę jį ruošiant valstybės perversmą ir ruošiantis nužudyti Malenkovą. Tikino, galį tai dokumentais įrodyti. Kol Molotovas ir Mikojanas kalbėjo, Berija nesijaudinęs. Jis įnirtęs tada, kai paaiškėjo, kad Mikojanas ir pats Malenkovas prie kaltinimo prisidėdą. O juodu buvę Berijos artimiausieji draugai. Šitas išdavimas Berijai buvo atimtos visos pareigos ir iškelta byla.

Radaro paslaptys Sovietams?

Washingtonas. — Sen. McCarthy pareiškė, kad dėl Fort Monmouth, N. J., eina tardymas, ar iš ten galėjo būti radaro paslaptys perduodamos sovietams. Buvo apklaustas vienas mokslininkas, kuris ten vadovauja darbams. Jis prisipažino esąs Julius Rosenbergas draugas; jis parsinešdavęs namo dokumentus; jų niekam nerodęs; tačiau juos galėjęs matyti jo kambario draugas, kuris buvęs atleistas iš tarnybos dėl jo palankumo komunistams.

Už pusšesto milijono galima gyventi

Milijonierius Winthrop Rockefeller ir jo žmona Paulekiūtė, amerikiečių vadinama Bobo, per savo advokatų susitarė dėl sumos, kurią jai turi duoti vyras, norėdamas skir-

ZUVO LEKTUVAS SU 44 KELEIVIAIS

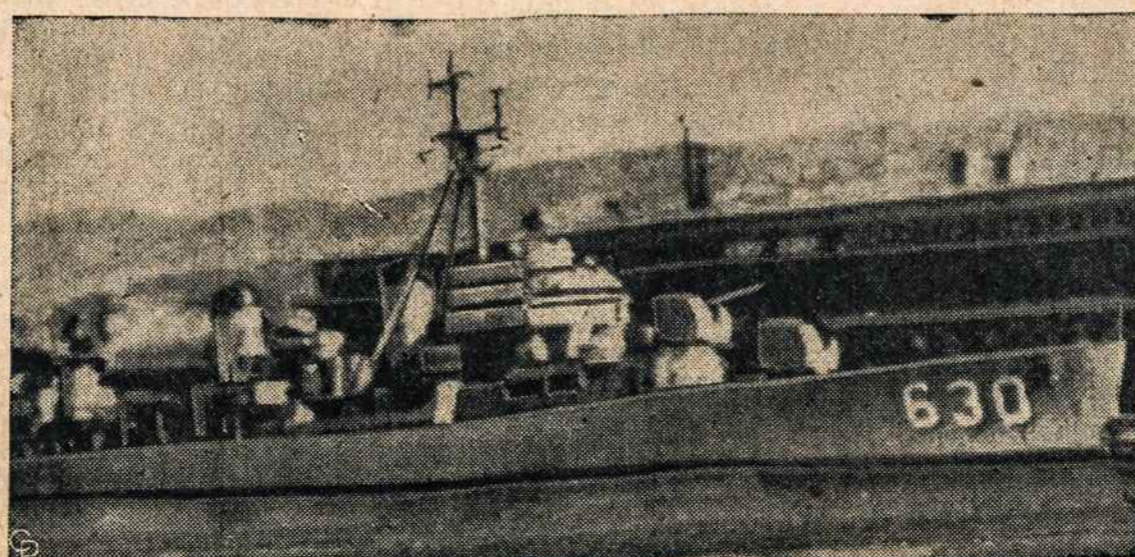
Frankfurtas. — Belgų transporto lėktuvą pakeliumi iš Zaltburgo į Londoną ties Frankfurto aerodromu nukrito ir sudėgė. Zuvo 44 žmonės, tarp jų 11 amerikiečių. Priežastys neišaiškintos.

Į JAV kariuomenę gruodžio mėn. pašauks 23,000.

ją išvedęs iš pusiausvyros: jis griebėsis revolverio ir šovęs į Malenkovą, bet nepataikęs. Kiti prezidiumo nariai sušoko ir Beriją nuginklavę, paskui perdavę Kruglovui, kuris iš anksto buvęs painformuotas apie numatomą Berijos suėmimą.

Birželio 27 buvęs centrinio komiteto pilnaitis posėdis. Jame turėjo būti padarytos išvados dėl Berijos. Tačiau posėdžiai užtrukę iki liepos 1 ir nebuvo nieko nutarta. Malenkovas ir prezidiumas negalėjo pasiekti, kad komitetas patvirtintų Berijos suėmimą. Tada, Molotovo ir Bulganino kurstomas, Malenkovas įsakė pradėti areštus tarp centro komiteto narių. Po tokio valymo liepos 8 dieną Malenkovas sušaukė likusius narius posėdžio. Jame Berijai buvo atimtos visos pareigos ir iškelta byla.

Šveicarų "W. Z." mini eilę faktų, kurie rodo, kad Berija gali būti pabėgęs. Jau prieš kiek laiko oficialioje priemonėje niekur nepasirodė naujasis vidaus reikalų ministris Kruglovas. Saugumo generolai Rudenko ir Saffonov atiduoti teismui. Kai Berija buvo suimtas ir pasodintas į Lubiankos kalėjimą, tiem generolam buvo pavesta Berijos prižiūra. Iš Lubiankos jie turėję perkelti Beriją į kitą kalėjimą apie 100 kl. nuo Maskvos. Padedamas savo senų sėbrų ten ir galėjęs Berija pabėgti. Įtarimą kelia ir tai, kad lig šiol Berijos bylos taip ir nėra.

BRAINE, JAV naikintojas, vienas iš trijų, kurie atplaukė "viziot" į Trieste uostą ryšium su keliama ten Jugoslavijos triukšmu.

ANDRIJUS VISINSKIS, Sov. Sąjungos atstovas prie Jungt. Tautų, pikto liežuviu propagandistas, sulaukė iš Rusijos savo žmonos Kapitulos (d.) ir dukters Zinaidos (k.). Jam padaryta išimtis turėti užsienyje ir savo šeimą. Kitiems Sovietų diplomatams to neleidžiama.

Ar nieko neturi ant sąžinės?

Kelias į laisvę

4. Pirmą pranešimą apie dalies karininkus jis turėjo įduoti liepos 8. Ne tiesiai "Informacijai", bet jos ryšininkui, kurį jis ras nurodytą valandą "Sasgi Ogrod" ant suoliuko laikraštį beskaitant. Puiki buvo diena, paskutiniu drabužiu pasipuošę varšviečiai naudojami bent saulės šiluma tame parke. Franciszek atvyko, bet jo kišeniųje raporto nebuvo. O kad nėra raporto, tai yra rūpestis, kaip dabar reikės išsisukti. Jau buvo tik šimtas metrų nuo susitikimo vietos, kai jam atėjo mintis, jog reikia visai nesusitikti. Staiga pasukęs į šoninę gatvelę, iš už krūmų stebėjo suola, kuris jam buvo nurodytas.

Ten sėdėjo pilietis ir skaitė

laikraštį, taip laikomą, kad iš tolo galima buvo aiškiai įskaityti laikraščio vardą: "Trybuna Ludu". Franciszek pamažu užsidegė cigaretę ir ramiai iš parko išėjo. Artimoj kavinėje jis užsisakė ledų, ir po poros valandų vėl apsilankė į parką. Pilietis tebesėdėjo. Kai Franciszek rengėsi išeiti, matė, kad pilietis nuo solo sustabdė praeivį ir pasitkrino savo laikrodį. Franciszek jo daugiau nelaukė... Dienos ejo po dienos, bet "Informacija" Franciszek nieko nesiteiravo. O jis pats prisistatytį ir pasiaiškinti negali, nes jam buvo uždrausta turėti tiesioginį ryšį su ja. Galvos sukliki gal nebuvo ir kada, nes atgabeno naujus Migus ir reikėjo daug dirbti, kad juos suvaldytum. Bet dirbti su Migais buvo laimingosios Franciszek valandos.

Franeke, prisistatysi ten Slupskę. Mūsų vyras ten vadinas leitenantas Figūra."

★

Slupskas seniau vadinosi Stolp — kol buvo vokiečių rankose. Leitenantas Figūra davė Jareckiui terminą, kada jis turi pasirodyti su raportu. Atėjus laikui Jarecki laisvai pasakojo Figūrai apie nuotakas tarp draugų, ypatingai kėlė nusiskundimus virtuvei. Būtų gera, kad "Informacija" įsikštų.

"Klausykite, Jarecki. Vis tai gerai. Bet tamsta žinai labai gerai, kad mums ne to reikia."

"Aš negaliu jums nieko geresnio surinkti," šaltai aiškina Jarecki. "Aš net negaliu suprasti, ko jūs norit. Kiek esu informuotas, mūsų grupėje yra rinktiniai vyrai, patikimiausi.

IŠ KUR GAUNASI NESUSIPRATIMAI TARP SKAUTŲ

Mūsų Vytis, skautų laikraštis, rugsėjo - spalio nr. skelbia pasikalbėjimą su vyr. sktn. K. Palčiausku, buv. skautų Tarybos Pirmiosios pirmininku. Jame paličiami ir priekaištai skautų dvasios vadams, paskelbti "Naujienose" įvairiais slapyvardžiais ir neišauklėtų žmonių tonu. Pasikalbėjime buvęs pirmininkas klausiamas:

"Būtų įdomi jūsų nuomonė apie katalikų dvasios vadovams daromus priekaištus, kad jie kreipia sąjungą katalikiškosios srovės kryptimi."

Atsakė: "Pirmioje dirbdamas neturėjau progos susidurti su visais dvasios vadais, todėl apie visus visais atvejais nieko negaliu pasakyti. Galiu sakyti savo patyrimą ir įsitikinimą apie vadovaujančiuosius dvasios vadus, kuriuos gerai pažinau kartu dirbdamas ir svarstydamas įvairius lietuviškos skautybės klausimus tremties sąlygose Europoje ir emigracijoje JAV valstybėse. Iš jų tepatviri tik nuosirdumą ir atsidavimą mūsų skautybės reikalams. Man rodos, kad čia yra atsiradę tam tikro nepasitikėjimo dvasios vadovais tuose Sąjungos narių sluoksniuose, kurie arba patys yra susirūšę su kuria nors srovine organizacija arba nėra linę priimti ir praktikuoti skautybės ideologijos su visais jos elementais. Čia turiu mintyje tos doktrinos atstovus, kurie skelbia, kad skautybė yra tik tolerantiška religijai. Gi iš tikrųjų lietuviškos skautybės per visą jos vystimosi laiką buvo suprantama taip, kad kiekvienos religijos skautas yra tolerantas kiekvienai kitai religijai, o pats yra sąmoningas savosios religijos išpažintojas ir sąžiningas jos praktikuotojas. Šio principo laikantis kiekvienos religijos skautas praktikuodamas savąją religiją nepažeis kito teisės išpažinti ir praktikuoti savąją. Mano patyrimu, mūsų vadovaujantieji dvasios vadovai šiuo keliu ejo ir tik tuo rūpi-

SPAUDA

nosi. Reikia suprasti, kad jie negalėjo ir negalės pateisinti tu katalikų tikėjimo skautų, kurie iš nusistatymo ar apsilaidimo religinį momentą skautiškaime auklėjime yra nustūmę į toleravimo padėtį. Lygiai tą patį galima būtų pasakyti ir apie tuos organizacijos narius, kurie nustūmę į toleravimo padėtį skautybės ideologijos tautinio ir socialinio auklėjimo momentus. Nebūtų nesupratimų, jei Sąjungos nariai būtų persiėmę pilna skautybės ideologija tokia, kokio B. Powello yra pateikta ir mūsų skautiškos literatūros išaiškinta."

Atsiminimai ar prasimanymai?

Naujienos spalio 10 paskelbė K. Bielinio, soc. dem. atstovo Steigiamajame Seime, laiška, kuriame jis atsiliepia į pulk. K. Žuko, liudininkų atstovo tame pačiame seime, atsiminimus — taip pat "Naujienose" — esą pas jį atsilankė K. Bielinis ir Požela ir siūlė įvesti karo stovį Lietuvoje. Savo laiške Bielinis pažymi, kad nei juodu su Požela pas Žuką buvę, nei jie siūlė karo stovį. Blogai su tais atsiminimais. Jau į madą pradeda įeiti, kad vieni atsimena nebūtus dalykus, kiti būtus dalykus sako nebuvus.

Apie Brooklyno siuvėjus

Keleivis spalio 14, aprašydamas siuvėjų 54 skyriaus susirinkimą, pasakoja, kad siuvėjai buvo kviečiami dalyvauti New Yorko Lietuvių Tarybos konferencijoje. Tačiau susirinkimas 20 balsų prieš 10 nutarė, kad konferencija atstovų nesiųsi. Ryšium su tuo "Keleivis" rašo:

Kada mūsų lokalo valdybai, tarybai, ir dirbtuvių darbininkų pirmininkams primeti antilietuviškumą, jų pataikavimą Maskvai, jie šaukia, kad

juos šmeiži, ir kad jie su Lietuvos išdavikais nieko bendra neturi. Tai kuo gali išaiškinti jų atsakymą siųsti atstovus į New Yorko Lietuvių Tarybos konferenciją?

Juožas Tyšliava per savo laikraštį ir Juozas Ginkus per radio visuomet sakydavo, kad siuvėjų 54 skyriaus valdybą sudaro geri lietuviai patriotai. Jeigu tas tiesa, tai kuo J. Tyšliava ir J. Ginkus gali šį siuvėjų mostą pateisinti?

Delegatas Vytautas Ubera yra tautininkų žmogus. Jis buvo prašomas prieš lokalo susirinkimą pasirūpinti, kad lokalas atstovus siųstų. Jis pasižadėjo tuo pasirūpinti. Ir "apsirūpino". Į lokalo susirinkimą sugužėjo visi komunistėliai, aiškiai kažkeno paraginti. Nenuostabi, kad net 20 balsų buvo prieš atstovų siuntimą. Vadinas, Ubera ir šį kartą patarnavo komunistams."

Vokietija pradėjo JAV mokėti skolą, kuri jai buvo duota tuojau po karo krašto ūkiui atstatyti. Šiomis dienomis mokėjo pirmą įnašą — \$17,520.835.

NEVA POLITINĖS ŽINIOS

Šiandien susipainiojama žodžiuose — neutralumas, neutralistai, neutralių komisija. Tą paskutinės mados žodį paaiškiname pavyzdžiais:

Buvusio karo metu viršum Šveicarijos pasirodė amerikiečių bombonešių grupė. Šveicarijų gynyba signalizuoja lėktuvams: "Jūs esate neutraliosios Šveicarijos teritorijoje." Iš lėktuvų atsako: "Mes tai žinome." Šveicarai vėl signalizuoja: "Jei negrįšite, tuojau pradėsime šaudyti." Iš lėktuvų atsako: "Mes tai žinome." Tada šveicarijų gynyba tikrai paleidžia salve iš priešlėktuvinių pabūklų. Amerikiečiai iš lėktuvų šveicarams signalizuoja: "Jūs šaudote vieną kilometrą per žemai." Šveicarai atsako: "Mes tai žinome."

★

Dabartinio taikos metu neutralumas reiškiasi kitokiomis formomis. Štai Italijos muitininkai patyrė, kad į Šveicariją paspruko vagonas, po kuriuo buvo paslėptos septynios tonos nikelio. Nikelis per Šveicariją keliavo į sovietinius kraštus. Italijos muitininkai pranešė šveicarams: "Sulaikykite karo spekuliantus." Tie atsakė: "Mes esam neutralūs."

Žmogaus teisė į ramų miegą. Kas pasakys, kad Jungtinių Tautų priimta žmogaus pagrindinių teisių deklaracija nėra populiarus pasaulio liaudyje. Berchtesgaden, Vokietijoje,

Tuo tarpu jų dalinį perkėlė į Slupską. Perkeliant kiekvienas Migo karininkas turėjo prisistatyti kontržvalgybos karininkui ir iš jo žinios išsiregistruoti.

"Na, draugas Jarecki, ar nieko neturi tamsta ant savo sąžinės?"

"Ne," melavo Franciszek. "Taip? O kas nutiko su mūsų raportu? Mūsų ryšininkas dvi valandas tamstos laukė. Veltui laukė, drauge Jarecki."

"Negalimas daiktas", ramiai atsakė Jarecki. "Apibėgiojau visą parką, dingo man visos sekmadienis. Man labai gaila, bet jūsų ryšininkas turėjo suklysti."

Jis aiškino ramiai, bet konkrečiai. Jo argumentus griežtai, bet jis ramiai kartojo, kad nepamatė ant suolo nė vieno žmogaus, kuris būtų skaitęs "Kurier Cdozienny". Nes jis labai gerai atsimena, kad laubarta buvo ne "Trybuna Ludu", bet "Kurier Codzienny". Pasikalbėjimas nutrūko. Jareckis nežino, ar kapitonas juo patikėjo, bet jis nepastebėjo, tuo tarpu jokio įtarimo. "Tamsta,

miesto valdyba ypačiai norėjo apsaugoti žmogaus teisę į ramų miegą. Ji išleido draudimą mieste judėti nuo 22 iki 6 valandos. Visi automobiliai ar motociklai, kurie šiuo metu įvažiuoja į miestą, turi sustoti ir nakvoti. Nuo to apsaugota gyventojų teisė į ramų miegą ir papildyta miesto pajamų suma, nes įvažiuosieji turi čia pat susirasti nakvynę.

Naujas agresijos aktas

St. Truiden, Belgijoje, viena marmelado fabriką užpuolė bitės. Jų buvo tokia armija, kad darbas fabrike buvo sustabdytas visą dieną. Pasirodė, kad 10,000 stiklų marmelado bitės sugadino. Apie tą naują invaziją turės būti pranešta Jungtinėms Tautoms, kad jos paskirtų neutralių komisiją, kuri dar sykį pasakytų, jog marmeladas sugadintas.

Naujas verslas

Karlheinz Schaeffer, jau 24 metų vyrukas, 1946 m. spalio mėn. rytiniame Berlyne buvo jau SED (komunistų partijos) sekretorium. Kuo jis dabar yra, nebeaišku. Bet ten jis prasiūšė per "naują verslą", kurio išmoko iš rusų.

"Berlyne, būdavo, — gyrėsi jis, — nudžiovė kam nors batų, paruošdavom už 1500 markių. Paskui, vienas iš mūsų, rusų kareiviu persivilkęs, pirkėju juos atimdavo. Paskui vėl paruošdavom. Ir vėl atimdavo... Taip kelis kartus per dieną."

PRAŠNEKO ŽAIDIMO FIGŪROS IŠ ANAPUS SIENOS

Tarptautinėje politikoje žaidžiama kaip šachmatų lentoje. Tik joje stumdomos ir kertamos ne karalienės, žirgai, rikiškiai (pėstininkai), bet valstybės, tautos, žmonės. Pastarieji yra ne mažiau siejiami rikiškais, kurių žaidimo lentoje yra daugiausia. Politinėse apžvalgose sekame vis žaidėjus, kurių jie figūrų pastums ar nukirs. Bet vieną sykį tegul žaidėjai sau toliau žaidžia, o mes nukreipiam akis į figūras, kurias žaidėjai dabar susitarė išmesti iš žaidimo lauko kaip jiems nebereikalingas.

Trejetą numestųjų paliečiam, ir jos prašneka.

Dvi galvos, pražildytos, susiglaudusios, ilgas minutes išbuvo be žodžių ir be ašarų. Jis paprastas darbininkas, tik kaip sugrįžęs berlynietis iš Sovietų nelaisvės. Jis turėjo raštą grįžti į rytinį Berlyną, kur žmona gyvena. Bet jis atvyko tiesiai į vakarinį ir davė slapta žmonai žinią, kad jis čia. Ji buvo tikėjusi, kad jis kada nors atsiras. Per visą dešimtį metų ji tvarkė išlikusį nesubombarduotą namelį ir norėjo paversti jį rūmais tam momentui, kada jis grįš. Dabar juodu drauge. Jis atpratęs nuo kalbos. Trumpai tepasako, kad grįžti į ten, kur valdo... (ir iš įprastos baimės žodį nutyli)... jis negrįš. Gal jis per didelės atkos iš jos reikalauja palikti tuos "rūmus", kuriuos ji per tą dešimtį metų visą širdį dėjo. Žmona tik suspaudžia jo ranką, graudžiai šviečiančiom akim pritaria jam, ir vakarykštis belaisvis pradeda naują gyvenimą — politinio pabėgėlio. Tai kas, kad dabar jie nieko neturės; kad jiedviem už pečių jau po šešias dešimtis metų, bet juodu yra drauge ir įsėina ieškoti naujos tėvynės — laisvėje.

Berlyno stotyje Am Zoo laikrodinis rodo penktą. Per aikštę prie stoties prisvypravo moteris su kūdikiu ant rankų; kitas įsikibęs jai į sijos, klupinėja iš nuovargio. Išvargusi pati, moteris numeta ryšulėlį, sušurkštėjusiu balsu paprašo vieną iš esančių prie stoties žmonių trumpam laikui pasaugoti jos vaikus, kol ji įbėgs į stotį. Po kelių minučių ji ir vaikai stoties mėsijoje gauna globą. Vaikai čia pat išvirsta, sugula, o ji trumpais žodžiais paseka savo kelį.

Ji dabar trisdešimties metų. Kitados gyveno Galicijoje. Hitlerio laikais kaip vokiečių, volksdeutsche, turėjo atsikelti prie Oderio ir Frankfurto. 1945 Sovietam atėjus, buvo paimta sovietinės komendantūros valdyti. Iš ten namo nebegrįžo. Su kitais dešimtim tūkstančių ji

Kodėl jūs norite tarp jų surasti sabotažnikus."

"Saugokitės, Jarecki. Tamsta manai, man malonu vaidinti čia prižiūrėtoja. Bet to reikia. Migai yra mūsų naujaisi kariniai laimėjimai. Ar tamsta manai, kad tie ten — ir ranka mostelėjo į Vakarus — turi tokias dėzes? Ir mes pasirūpinsime, kad jie niekada jų neturėtų. Kam, tamsta manai, yra aliarmo grupės. Manai, kad apsaugai nuo užpuolimo? Ne, mano mielas. Bet jei kas nors mėgintų dingti, mes paspaudžiame mygtukus, ir pakils grupės iš visų pusių, kad nuleistų drašulį žemyn. O ten Stetinė laukia dar rusai."

"Gerai. Bet kam visa tai dabar čia mums reikalinga svarstyti?" klausia Jarecki.

"Neklauski taip naiviai. Mūsų svarbiausias uždavinys susiekti bet kokį pasikesinimą pabėgti ir dar nepradėjus planuoti, mūsų grupėje yra tirtis mus pamokė, kad trys

svarbiausi ženklai lydi tucs, kurie nori pabėgti. Pirmas — tai nervingumas; vyras ima daug gerti, daros neramus. Antras — jis išsipardavinėja jam nereikalingus daiktus, drabužius. Trečias — žemėlapis. Bėglys reikalingas gero žemėlapio. Nuo žemėlapio priklausoma jo gyvenimas. Dabar supranti, kodėl pratimų žemėlapuose neduodam jokių žinių apie užsienius. Pasaulis baigiasi su mūsų sienomis. Nereikia gundyti. Nereikia, kad kokiam bloznui ateitų nereikalinga pagunda."

Figūra atsinešė bonką degtinės ir porą stiklų.

"Prosit, Franeke... Sakyk, kas yra su tavim. Tu esi geras lakūnas. Pavyzdingas karys, vienas iš geriausių agit. propagandinių žinių. Kilo mintis tave pakelti į vyresnius leitenantus. O tu nori nuo mūsų trauktis. Pagalvok, kas bus, jeigu aš turėsiu visa tai pranešti į Varšuvą."

(Bus daugiau)

perėjo per 48 lagerius — iki laiškas, trumpas, tik dvidešimties žodžių, bet su nepaprastai ilgu turiniu — jo žmona ir a-bio pat likimo draugu. Patalpoje, kurioje vargas buvo didesnis už visokias viltis, jai gimė du vaikai. Užteko naujo įsakymo, kad ji ir jis būtų perkurti... Moteris išsiima iš ryšulėlio sutrintą jaunos merginos foto. Tai ji prieš dešimtį metų. Niekas nepatikės, kad tai ta pati moteris. Bet ji dabar, atsidūrusi laisvėje, tiki, kad jos gyvenimas dar nėra baigtas. Tiki, kad po metų gal atsiras ir jis. Ir vėl yra prasmė laukti...

Trečioji žaidimo figūra buvo diplomuotas inžinierius. Kai ji paėmė Prahėje 1945 iš liginės, tai po ilgų dienų gyvulinuose vagonuose šaltuoju Rusijoje jis buvo pristatytas į teismą, kuriame per dešimtį minučių jam buvo dovanota gyvybė ir priteista 25 metai kalėti. Jis buvo jau nustojęs noro gyventi, kai per raud. kryžių buvo gautas vienintelis

laiškas, trumpas, tik dvidešimties žodžių, bet su nepaprastai ilgu turiniu — jo žmona ir a-bio pat likimo draugu. Patalpoje, kurioje vargas buvo didesnis už visokias viltis, jai gimė du vaikai. Užteko naujo įsakymo, kad ji ir jis būtų perkurti... Moteris išsiima iš ryšulėlio sutrintą jaunos merginos foto. Tai ji prieš dešimtį metų. Niekas nepatikės, kad tai ta pati moteris. Bet ji dabar, atsidūrusi laisvėje, tiki, kad jos gyvenimas dar nėra baigtas. Tiki, kad po metų gal atsiras ir jis. Ir vėl yra prasmė laukti...

O kiek milijonų šitų figūrų dar stumdomos ant žaidimų lentos užmiršus, kad ne jie turi tarnauti totalizmo žaidėjų aistras ir keprizam, bet politinis žaidimas turi būti skirtas jų laisvei ir gerovei.

Papuoši savo kambarį ar istaiga ir prisiminsi Lietuvą, įsigijęs

GIPSINĖ LIETUVOS LAISVĖS STATULOS BARELJEFA

pagamintą pagal skulptoriaus V. Kašubos projektą.

KAINA \$4.00

Gaunamas:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJ,
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

"SPARKY" SAYS:

STOP FIRES BEFORE THEY START

HERE'S HOW...

The best time to fight fire in your home is now! Don't give fire a place to start. Most home fires start in these places: overloaded electric outlets; "junk" in cellar, attic, or closets; frayed electric cords; ordinary extension cords, on heaters; irons; smoking in bed; matches left near children; chimneys that spark; not squashing out cigarettes; flammable cleaning fluids.

Get rid of the fire hazards in your home... or the next home that burns may be your own! 9 out of 10 home fires are preventable!

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Lakraštį tvarko Redakcinė Komitija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Stralsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti stralsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti stralsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Konkretus darbas Europos vienybei siekti

Europa yra vienas iš žemynų, kurį karai daugiausia drasko. Pagrindinės priežastys yra dvi ir viena kitai priešingos: siekimas Europą išdalyti į atskiras nepriklausomas valstybes ir siekimas ją vienyti po vienos kurios valstybės jėga. Pačiais naujaisiais laikais, siekiami kitus užvaldyti, vokiečiai sukėlė du šūrupius karus. Jų vaidmenį dabar yra perėmę Sovietai, kurie Europą tebe-laiko karą padėtyje. Krūvinas karas vėl gali prasiveržti kiekvieno metu, nes tai nėra Europos vienijimas, o jos smaigimas. Kol nebus rasta tokio vidurio, kad būtų laisvos ir atskiros tautos savo nepriklausomose valstybėse ir kartu jos vis dėlto sudarytų taikiai bendruomenę Europos žemyne, tol apsiraminimo negalima laukti ir karų išvengti.

Paskutinis karas parodė, kad tikros Europos vienybės reikia siekti visais galimais būdais. Bet jei didesnė valstybėm dėl jų fizinės jėgos būtų lengviau dėtis į bendrą sąjungą, nors jos to nelabai nori, ir išlikti su savo svoriu, tai mažesnieji lieka pavojuje būti nustelbti ir likti be balso. Atsverti jie gali tik savo sąjungą, kuri apimtų tam tikrą grupę mažesnių valstybių.

Tokią grupę kaip tik sudaro rytų ir vidurio Europos valstybės tarp Vokietijos ir Rusijos. Pradedant nuo Baltijos ir einant į pietus iki Viduržemio jūros, tam ilgam ruožo yra daugiau kaip 100 milijonų gyventojų, susiskirsčiusių į keliolika valstybių. Susidėjusios į krūvą, jos sudarytų jau stambų vienetą ir savo laisvei ginti ir Europos vienybei siekti. Tą mintį prof. K. Pakštas yra jau daug kartų kėlęs vadinamosios vidurio Europos federacijos pavidalu. Jo idėja randa vis daugiau atgarsio.

Šiomis dienomis New Yorke, pirmininkaujant Laisvosios Europos Komiteto prezidentui W. H. Sheardsonui, buvo susirinkę Spvietų pavergtųjų valstybių atstovai rytų ir vidurio Europos susivienijimui aiškintis. Pasitarime priimtas konkretus planas pirmiesiems žingsniams atlikti ir sudarytos 9 komisijos atskirų sričių apvienijimui tirti ir projektam paruošti. Numatyta, kad ligi sausio 1 d. kiekviena komisija apsvaisto, kaip ta sritis atrodytų sujungtoje vidurio ir rytų Europoje, o ligi gegužės 1 d. — kaip ji atrodytų visoje federacijoje, į kurią įsiglaustų ta sritis Europos sąjungai.

Kiekviena komisija vadovauja vis kitos valstybės atstovais. Lietuva vadovauja žemės ūkio komisijai (Sidzikauskas), Latvija — energijos ir jos versmų (Massens), Lenkija — darbo ir socialinio aprūpinimo (Zaremba), Rumunija — anglies rūdos ir pramonės (Davila), Vengrija — finansų ir prekybos (Basenyey), Bulgarija — krašto apsaugos (Mileff), Čekoslovakija — politinės bendruomenės (Ossusky), Estija — transporto ir susisiekimo (Pusta) ir Albanija — viešosios gerovės (Kotta).

Reikia tik palinkėti, kad užsimotas darbas būtų vaisingas ir padėtų išlaisvinti Europai atsikurti ant pastovesnės taikos pagrindu.

Po socialistų ir krikščionių kauke

Rytai šmugeliuoja iš Vakarų karo medžiagas, į Vakarus propagandines bacilas.

Savaitinis žurnalas "Time" spalio 12 rašo, kad praraja tarp Amerikos ir Anglijos politikos auga. Ją didina Anglijos visuomenės spaudimas į vyriausybę. Abiejose partijose yra platinamas antiamerikoniškas nusistatymas. Ypač tarp vadinamųjų kairiųjų intelektualų, laikraštinių, dvasininkų, mokslininkų, kurių daugelis save vadina "krikščioniškais socialistais." Žurnalas skelbia vieno tokio įtakingo "krikščionio socialisto" ir sykiu parlamento nario Tom Driberg pareiškimą, kuriame nurodoma, kad Amerikos politika skiriasi nuo Anglijos dėl Kinijos, Korejos, dėl Sovietų Sąjungos. Jis kritikuoja amerikiečių politiką ir gina Anglijos.

Anglams, sako Driberg, amerikiečių politika neatrodo nei idealistinė nei realistinė.

"Kas per idealizmas gali būti sąjunga su režimu (Chiang Kai - sheko), kuris korupcinio būdu išsvaidė milijardus jam kilniai suteiktų dolerių". Amerikiečiai esą žinomi kaip geros ir gailestingos širdies žmonės. "Tačiau nėra nei kilniadvasiškumo nei krikščioniškosios labdaros Mr. Dulles diskriminaciniuose pažaduose materialiai pagelbėti atsistatyti pietų Korejai, bet ne šiaurės. Amerikos maisto pakietėliai galėtų būti krikščioniškosios meilės simboliai, kaip šalto vandens stiklas; bet politiniai ir net rinkiminiai siekimai, prikabinai prie šių dovanų Azijoje, Italijoje ar Berlyne, atima iš tų dovanų dorinę prasmę ir tiems, kurie juos gauna, sukelia vergiškumo pajautimą ar cinizmą. Gerasis Samarietis nežiūri į partinę kortelę to, kuris pristatomas į užiegos namus."

Vadinas, Amerikos politikoje nėra idealizmo. Nėra joje nė realumo pajautimo. "Kas per realizmas yra, kada atsiskama suprasti, jog toks režimas kaip Chiang-Kai-sheko negali valdyti Kinijos; jog dabar tikroji Kinijos valdžia yra komunistinė; jog Pekinas juo labiau bus boikotuojamas, juo labiau jis links į Maskvą. Toliau anglų "krikščioniškasis socialistas" atsako į amerikiečių priekaištus anglams. Svarbiausias jų — kad Anglija eina į appeasmentą su So-

vietais — panašiai kaip prieš buvusį karą su Hitleriu. Pasiteisindamas autorius dėsto šias mintis:

Lyginti sovietinę Rusiją su nacine Vokietija yra pavojingas dalykų suprasinimas. Tarp jų matau šiuos esminius skirtumus:

- 1) ideologinį — komunizmas yra krikščionybės herezija, o nacizmas buvo antikrikščioniškas pagonizmas;
- 2) iš čia praktiška išvada — nors Rusijoje yra daug žiaurumo, bet jo nepalyginsi su dujų kamerų baisumu ir žydų išnaikinimu;
- 3) geografiniu ir ūkiniu atžvilgiu — Sovietų Sąjunga turi pakankamai, ko jai reikia, ir dėl to ji nėra ekspansionistinė.

Toliau — Rusija pati nukentėjo per karą, dėl to naujas karas jai esąs labiau nepakenčiamas kaip bet kam kitam Vakaruose. Už tat Vokietijos apginklavimas, kurio siekia Amerika, sutapsis su karinių Vokietijos ambicijų atsigavimu ir tarnausis ne taikai, o karui.

Po šių "krikščioniško socialisto" aiškinimų galėtum patraukti pečiais galvodamas: visur gali būti nelaimingų atsitikimų, kad žmogus, turėjęs patekti į ligoninę, patenka į parlamentą. Tačiau čia neapsirikimas, nes kas patikės, kad žmogus, kuris yra parlamento narys ir dedasi nusimanęs dėl krikščionybės bei komunizmo filosofijos, būtų toks naivus, neišmanėlis, tiesiog vaikas savo galvoje ir gyvenimo stebėjime. Tai greičiau farizėjus. Jis meisteris suktais žodžiais suniekint arba į padangas iškelti tuos sūkius, kuriais nori klaidinti visuomenę. Jis žiūri, kad visuomenė jo sūkių neišlukštens ir nepamatyts, kokie jie klatingi.

Štai, girdi, amerikiečių pakietėliai gamina tuose, kurie juos gauna, cinizmą. Taigi britai geriau elgiasi: jie cinizmo negamina, jie nieko neduoda... Kokis girdi amerikonių idealizmas, jei jie duoda tik pietų Korejai. Ir kaip tikras farizėjus prieš altoriaus kalbą apie gerą Samarietį. O kai kritiškaikai jo sūkius palukštensi ir realiai įvertinsi jų prasmę, štai kas išeina: duoti pietų Korejai ir šiaurės Korejai reiškia

duoti šiaurės Korejai dvigubai, nes ir Sovietai jai pažadėjo; duoti ir šiaurės Korejai reiškia dvigubai sušelpiti agresorių, užpuoliką, dėl kurio tiek kraujo buvo pralieta. Mylėti ir priešą, užpuoliką ir dar jį šelpiti "krikščioniškajam socialistui" yra samarietiška. Nuosekliai elgdamasis "krikščioniškasis socialistas" būtų turėjęs pasigailėti Anglijoje nuteistojo už 6 moterų nužudymą ir vietoj virvės jam pridėti dar kitas šešias moteris... Kalbėdamas apie meilę, jis nuslepia antrą principą, kuris tvarko žmonių santykius — teisingumą.

Gyvenimo realizmu didžiulias britai. Jei pataikavimas bolševizmui turėtų reikšti anglių realistinę politiką, tai britams nebūtų ko jaudintis, kai dabar Gvianoje buvo atsistojusi komunistinė valdžia. Tik Anglijos vyriausybė nepaklausė "krikščioniškų socialistų" ir pasuntė į tą šalį ne "gerąjį Samarietį Dribergą", ir ne dovanas, o kariuomenę su slaptais įsakymais.

Kalbos apie sovietinį komunizmą ir jo lyginimas su hitlerizmu rodo kitą bolševikinių propagandistų, pirktą ar honoris causa, metodą — užmerkti sau ir kitiems akis prieš faktus ir tvirtinti priešingai. Ir anglių parlamentaras nori uždengti akis nuo faktų, kad komunizmas yra priešingybė krikščionybei, kad jis atmeta Dievą, sielą ir aktyviai kovoja prieš Bažnyčią; kad pagonizmas yra dar artesnis krikščionybei nei komunizmas, nes jis pripažįsta

LEO MATES, Jugoslavijos atstovas prie Jungt. Tautų, kurioms perdavė Tito raštą, kad jos įsikisti į Triesto reikalus. Posėdžiuose Jugoslavija, jei nebalsuoja kartu su Sovietais, tai visada susilaiko.

šiokią ar tokią antgamtinę būtybę. Girdi, sovietai neekspansionistai. Taip, tur būt, tie, kurie užgrobė Baltijos kraštus, Lenkiją, Čekoslovakiją, Rumuniją, Vengriją, Bulgariją, Albaniją, Kiniją, nesivadina Sovietai. Kurie siuntė šnipus į Ameriką ir Angliją atominių paslapčių vogti — nebuvo Sovietai.

Prie sovietinės propagandos triukų pilno rinkinio reikia dar galo — reikia, kad anglių "krikščioniškas socialistas" pridėtų: visa tai padarė tik amerikiečiai imperialistai...

Tiesioginiai bolševikų žodžiai šiandien jau netikima. "Demokratijos" kaukė jau prakiuro. Bet ir viena "socialisto", "laboristo" kaukė jau nesaugi. Reikia ją pridengti dar ir "krikščionių." "Socializmo" ir "krikščiony-

bės" klastotu vardu šiandien Europos žmonėms dar tebešama Maskvos apgaulė. Jei Europa vis dar nepagydomas ligonis, tai pirmoji eilė dekašitų Europos išdavių, barstantių Maskvos bakterijas Europos dvasiai paralyžuoti. J. B.

Laukinis triukšmas

Tito tebešūkėja prieš amerikiečius ir anglius, kurstydamas minios demonstracijas. Buvo sumuštamas vienas studentas amerikietis, kuris dirbo JAV informacijos įstaigoje. Britams buvo išgrobti ir sudeginti informaciniai biuleteniai. Vis tai yra atlyginimas už malonų Tito priėmimą Londone ir amerikiečių paramą. Gerai lietuviška patarlė sako: "Miške augęs, į mišką ir žiūri." Anglai su amerikiečiais "neapsižiūrėjo," kad turi reikalo su laukiniu Tito.

Tuo tarpu, rodant tokį dirbtinį "žmonių jūrišimą," Jugoslavijos užsienio reikalų ministerija pasiūlė keturių konferenciją — Amerikos, Anglijos, Italijos ir Jugoslavijos. Ji turėtų surasti išeitį.

Taip pat keliamas klausimas Jungtinėse Tautose. Višinskis siūlo, kad miestas ir uostas būtų pripažintas laisvas ir pavestas valdyti H. Flueckigeriui, buvusiam Maskvoje šveicarų atstovui. Tik dabar nurodė žmogų, o kai jo reikėjo prieš kelis metus, nei tas nei kitas netiko.

Ir Tito zoną B prievarta užėmė, kai nebuvo susitarta dėl gubernatoriaus.

Prašymas Kersteno komiteto liudytojам

Yra raginami viso pasaulio lietuviai tinkamai pasiruošti Kersten Komitetui liudyti: rinkti dokumentinę medžiagą ir surašyti parodymus.

Kiekvienam aišku, koks milžiniškas kiekis medžiagos bus surinktas, kai tūkstančiai yra gyvų liudininkų. Kadangi ta medžiaga yra vertingiausias istorinis šaltinis Lietuvos istorijai bolševikiniam laikotarpiui nušviesti, tad reikia jos dublikatais palikti lietuvių rankose. Todėl visi tautiečiai, kurie ruošia minėtam reikalui

medžiagą, Pasaulio Lietuvių Archyvo prašomi ruošti ją dviejuose egzemplioriuose, būtent: jei rašoma, tai rašyti per kalnę, jei daroma foto ar fotostatinę kopiją, tai daryti du egz. ir t.t. Vieną egzempliorių įteikti, kur nurodyta, o antrąjį pasiųsti Pasaulio Lietuvių Archyvui (2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill.). Šis rinkinys bus ne tik istorijai reikalingas, bet ir liudys, kaip lietuviai, išblaškyti po pasaulį, narsiai kovojo už Lietuvos laisvę. PLA Direktorius

SIMAS SUZIEDĖLIS

PER AUKSINI SLENKSTĮ ŽENGIANT

Dauguma lietuvių parapijų Amerikoje yra įsikūrusios apie šio amžiaus pradžią ir šiemet švenčia ar greit švęs 50 metų sukaktį. Per tokį auksinį slenkstį peržengė šiemet ir Lawrence, Mass., šv. Pranciškaus lietuvių parapija.

Šios parapijos istoriją parašė S. Sužiedėlis, apimdamas jos gyvenimą nuo pirmųjų dienų. Knyga išversta ir į anglų kalbą, turės apie 416 psl., tekste 130 iliustracijų. Spausdino Nek. Pr. Sererų spaustuovė Putname. Vertė kun. dr. A. Bružas.

Čia spausdiname šios knygos paskutinį skyrių.

Parapija yra mažoji Kristaus Bažnyčia.

Kun. St. Yla

Auksinio jubilėjaus sulaukusi, šv. Pranciškaus parapija paliko už savęs tolimą kelią. Ji pradėjo pirmomis šv. Mišiomis senoje bažnyčioje ir ilgu metų trūšą vainikavo pasiaukojimu Marijos Nekalčiausiai širdžiai. Tam atminti, prieš pačius sukaktuvinius metus, naujoji bažnyčia buvo papuošta didžiuliu Marijos vitražu. Be apsišėkimų Fatimoje, jis dar primena, kad šv. Pranciškaus parapiją kūręsiesi buvo

atėję iš Marijos žemės, tvirtai sutapūsios su Kristaus Bažnyčia. Iškeliavę, iš to gimtojo krašto, Lietuvos, jie išsinešė savo tėvų tikėjimą, ugdytą ir stiprintą lietuviškos parapijos. Čia jie taip pat įieškojo tos savos, mažosios Kristaus Bažnyčios, kad turėtų į ką atremti savo religinį ir tautinį gyvenimą.

Religinis kataliko gyvenimas remiasi parapija, kuri yra tartum antriėji jo namai žemėje. Tėvų namuose žmogus gimsta ir subręsta pasauliui; parapijos bažnyčioje jis gema ir bręsta

Dievui. Parapijos kunigas, mus krikštydamas, įveda į Katalikų Bažnyčią, išpažintimi valo nuo žemės dulkių, komunija jungia su Dievu ir paskutiniuouju patepimu palydi iš šio pasaulio. Daugumas parapijos bažnyčioje sujungiami moterystės sakramento ir savo vyskupo su-tvirtinami tikėjime. Išimčių pasitaiko nedaug, kai tos Dievo malonės žmogui ateina ne per rapijos bažnyčią. Vieną jį-sai palieka ir nusiklepa gyven-ti prie kitos, bet visur jis randa parapiją — tą "patį reikš-mingiausį mistinio Kristaus Kūno vienetą", kaip pastebi kun. D. Corrigan. Parapija sujungia žmogų su Kristumi, kaip vynmedžio šakelės kad jungia juo pumpurus su kamie-nu. "Aš vynmedis, jūs vynme-džio šakelės" (Jon. 15, 5) Kris-taus buvo pasakyta ne vien a-pie atskirus žmones, bet ir apie didesnius bei mažesnius jų vie-netus. Jie turi būti Kristuje, kad neštų vaisiaus. Parapija yra tas vienetas, kuris išlieka Kristuje gyvas ir nenudžiūves, nors ištikimųjų Jam liktų ne-daug. Jie visada randa gyvajį Kristų savo bažnyčios alto-riuje.

Parapija, kaip mažoji Bažnyčia, toliau įsijungia į vysku-

piją ir su ja išiglaudžia į pa-saulinę katalikų bendruomenę — vieną didžiulę Kristaus Bažnyčios šeimą. Šv. Jonas Apaš-talas savo regėjimuose ją ma-tė, kaip Dievo šventyklą, ap-suptą žemėje pagonių gyvena-mo šventoriaus (Apr. 11, 1-2). Kas išsiskiria iš pagonių, iš tų žmonių, kurie tenkinasi vien žmogiškosios kultūros kie-mu arba šventorium, tas jun-giasi į parapiją. Jis čia ateina su visa savo širdimi ir klaupia prieš Viešpaties altorių. Už bažnyčios gi, šventoriuje, daž-nai baldosi kalbos, kad Dievo visai nėra arba Jis ne taip gar-binamas, kaip kunigai moko. Nei vienas tikras kunigas ne-moko savo vardu, bet Dievo, ir klauso ne kieno kito nurody-mų, tik paties Kristaus viet-i-ninko. Kas popiežius yra visai Katalikų Bažnyčiai, tas yra klebonas arba jo pavaduotojas parapijai. Žmogui nėra kito tiesaus kelio į Dievo šventyk-lą, kaip tik per kunigą. Tai būna, dažniausiai, parapijos kunigas, patinkamas ar nepa-tinkamas kaip žmogus, bet ne-pamainomas kaip Dievo pasi-rinktas tarpininkas. Jis įtem-piamas kaip lankas tarp dan-gaus ir žemės.

Palikę savo gimtąją žemę ir atsikėlę gyventi už platau

vandenyno, lietuviai nenorėjo ir čia pamesti ryšio su Dievu. Tą ryšį jau buvo sumezgusi Lietuvoje palikta parapijos bažnyčia. Mažus ji krikštijo ir ne vieną savo palaiminimu sve-turtį išlydėjo. Čia jie kūrė tokias pat parapijas, kaip buvo Lie-tuvoje, dažnai ir tais pačiais vardiniais pramindami. Šv. Pranciškaus parapija, žengian-ti jau į antrąją amžiaus pusę, yra viena iš jų. Pradžioje, kaip ir kitos lietuvių parapijos šiame krašte, ji buvo drums-čiama nesusipratimų. Jie kilo iš klaidingai suprasto demok-ratinio principo ir dar klaidin-giau išsilaikinto tautiškumo. Apie pirmąjį paklydimą buvo kiek plačiau užsiminta. Stab-telėkime ir prie antrojo.

Katalikų Bažnyčia, remda-mosi parapijomis, atsiremia taip pat ir tautomis. Ji turi vieną tiesą joms visoms, kaip vienas yra Dievas ir viena neklaidinga Kristaus Bažnyčia, kuri taikosi prie kiekvienos tautos. Katalikų Bažnyčia tautų papročius įjungia į savo litur-giją, patriotizmą pakelia į do-rybę, kaip prancūzės šv. Joa-nos d'Arc pavyzdį, gina tau-tų pašventina jų kultūrą. Dėl to kalbėti apie Katalikų Bažny-čios priešiškimą tautoms,

reiškia sėti rauges į Kristaus paselį (Mat. 13, 24) — skeisti piktą žmonėse. Priešingai, Ka-talikų Bažnyčia savo sakra-mentais kelia tautą į antgam-tinę bendruomenę, tinkamą pa-sitikti patį Dievą. Šv. Jonas yra matęs "didelę minią, ku-rios niekas negalėjo suskaityti, iš visų tautų, žmonių, kuopų ir kalbų; jie stovėjo ties sostu ir Avinėlio akivaizdoje, apvilkti baltais rūbais, ir palmės buvo jų rankose" (Apr. 7, 9). Kai Katalikų Bažnyčia duoda tau-tai tą baltą rūbą, ji neatima iš jos rankos palmės — jos kal-bos, papročių ir kultūros. Ji visa tai pašventina, kad tikų Dievo garbei, kaip skirtingi žie-dai nunokę žemiškame sode, kurį Dievo malonė želdo. Kas juos stelbia ir prievarta raško, nusikalsta Dievui, nors ir tar-tųsi Jam tarnaujais.

Iš antros pusės nusikalsta Dievui ir tie, kurie tautą nu-kreipia nuo Jo arba įstamia į klaidingą tikėjimo kelią. Tuo nepasitarnaujama savo tautai. Tikėjimas dar netampa tau-tiškas nei geras, kai visos pa-maldos sutautinamos, o su Ka-talikų Bažnyčia nutraukiamas ryšys. Be ryšio su tikrąja Bažnyčia tauta dvasiniam gyvenimui darosi negyva. Ji išjungia-

ma iš sakramentinio gyvenimo. Nevisi numano, koks tautai nešamas nuostolis, nors jos labo vardu tai daroma. Palaima tautai ateina tikrai iš Dievo malonių apstumo, o jos teikiamos per kunigų rankas. Sakramentų malonės sruva per pa-rapijas, kurioms yra pavesta kreipti tautas į Dievą.

Popiežius Pijus XII pernal (1952) išleido encikliką "Ex-sul Familia" (Ištremta šeima), kurioje gina tautines katalikiškas parapijas. Jis skelbia dės-nius, pagal kuriuos jos gali būti steigiamos teritorijose pla-tesnėse už miestus ir ištisas provincijas, po kurias tik yra pabirę vienos tautos išblaškyti vaikai. Tos parapijos turi pri-klausyti vietos vyskupams, bet jos skiria kunigus paimtus iš tos tautos, kuriai parapija yra įsteigta. Popiežiaus mintimi, tikėjimas negali žmogue nu-stelbti tautybės, kaip duoto jam Dievo talento. Žmogus turi teisę Dievą garbinti savo kalba, bet ir turi pareigą išti-kimai laikytis bendrų Katali-kų Bažnyčios nurodymų ir Jos mokslo. Šiuo atžvilgiu griežtai išsiskiria katalikų parapijos nuo vadinamųjų nepriklauso-mųjų.

(Bus daugiau)

Kai žemė atsivėrė

Žvėjas pasakoja apie žemės drebinimą

Jis, tur būt, vienintelis, kuris iš jūros stebėjo staiga prasiveržusį gamtos gaivalą, kuris prieš mėnesį laiko sunaikino tris Graikijos salas Jonijos jūroje. Jis pasakoja nutrukdamas ir užsikirsdamas. Tik į gudę korespondentas galėjo susidaryti tikrą vaizdą ir sykiu suprasti, kodėl suplikacijose taip maldaujama apsaugoti nuo vienos iš baisiausių nelaimių — žemės drebinimo.

Aš gyvenau, arba tikriau sakant, gyvenau Argostoline. Daugel metų turėjau savo kuterį uoste. Kaip visada, tą bausių trečiadienį su savo kaimynu Gileidos leidomės žvejoti. Vėjas buvo apsidaužęs, ir oras rodė apsimiršus. Tada žadėjo gėrą žvejybą. Jau prieš ketelį dienų buvo keletas lengvų smūgių. Neatrodė nieko rimto, ir meteorologijos stotis nerado reikalo gyventojų išpėti. Be rūpesčio patikrinom savo laivą ir kaip visada ėmėm suklotis ties pietine salos puse.

Dabar galvoju, mums turėjo tada kristi į akis, kad galvijai tvartuose nepaprastai baubė, ir viršum miestelio kabojo kažkokas neramumas. Oras buvo slegiamai tvankus, ir jūros vanduo buvo tamsiai pilkas, ko paprastai niekada nebūdavo. Turėjo kristi į akis begalės paukščių, kurie sukosi ore, kai mes pajudėjom iš uosto. Jie baillai tūpė į laivą ir neskrido šalin, kai juos palietei ar glostei.

Porą valandų išbuvom jūroje, kaip staiga dangus aptemė, ir iš salos artėjo į mus vis didėjantis staigiantis švilpimas. Keistas priklaus kvapas staiga pasklido ore. Šis išgaščių pastebėjom jūroje verpetus kaip milžiniškus piltuvus. Bangavimas, virimas, šniokštimas pakilo, ir mūsų laivas ėmė šokinėti kaip pasūtęs. Pačiu paskutiniu metu suspėjom nuimti būres.

Pažvelgėm į salą. Milžiniškas tamsiai rudas dulkių debesys kabojo viršum jos. Ir kiekvieną sekundę jis plito, augančiu greitėjimu artėjo į mus. Stiprūs vėjai suplakė jūrą. Vėjai vis stiprėjo. Smėljū dulkes ir žemes jie nešė su savim ir mums deginamai lipdė akis. Mes sukiojomės beveik akiai. Be paliovos tęsėsi kaukimas ir dundėjimas. Vis iš naujo mėginau prasivalyti akis ir su išgaščių dairaisi į tamsius debes, iš ten einančius. Man staiga štojo prieš akis senas pasakojimas. Jis sekė, kad vieną dieną visos graikų salos pradings vandenyje. Argi tas pranašaujamas galas jau atėjo?

Kaip kokios gamtos dvasios rankų paliestas staiga perplyšo dulkių tamsumas. Aiškiai ir ryškiai pamaciau dalį salos priešais save. Rodos, ranka pasiektum — taip arti gulėjo priešais mane Kionatos namai, už jų kalnų grandinė, kuri visą miestelį juosia ir ant kurių stovėjo vienuolynas, bažnyčia ir eilė kitų namų. Pamačiau, kad namai ir bokštai drebojo ir svyravo.

Tą akimirka kažkokia jėga perplėšė vieną iš tų kalnų, ir jis griuvo į abidvi puses sykiu su namais. Gatvės ir aikštės susilankstė ir sutrupėjo kaip

išdykėlio rankos paliestas korinti namelis. Paskui krantas pradėjo svirti žemyn, ir bangos aukščio kaip namas užliejo griuvėsius.

Mačiau visa tai taip askiai, lyg būčiau šurpiame vaidinime. Norėjau šaukti. Bet negalėjau balso išduoti. Gal tai buvo minutės, o gal tik sekundės — nežinau. Atsikvošėjau tada, kai mano palydovas mane patraukė ir į ausį šūktelėjo: "Turim grįžti. Gal išgelbėsime saviškius."

Pastatėm audros meto bures ir pradėjom kasti namų link. Kefalonijos tu tarpu nebuvo matyti. Iš naujo ją buvo uždengė dulkės ir žemės. Tik kai momentui preplysdavo debesys, buvo galima orientuotis kur plaukti. Nesivaizduojamai tatau buvo sunku, nes salos krantai buvo visai pasikeitę; dalis buvo po vandeniu, dalis gavo naujas keistas formas. Staigimas ir dundėjimas tęsėsi nepaliaujamai ir drebindo salą.

Virpančiais nervais pasiekėm savo uostą. Reginio niekada nepamiršiu. Kitados žydingas Argostolion — dabar tik degančių, rūkstančių griuvėsių laukai. Uosto įtaisymai, krantinės nuskende. Begalės sudaužytų ir apverstų laivų blaškėsi vandenyje. Dvokiantis debesys mus vis labiau dusino besartinant.

Dar nebuvom įleidę inkaro, žmonės iš baimės ir pamišimo puolėsi į vandenį, kad į mus priplauktų. Spūstyje dairėmės saviškių, maža vilties beturėdami. Aš šokau į valtį, paprašęs Gileidos laukti atokiau. Tik paėmiau irklus, ir lyg kokia nežemiška jėga nukreipė mano akis į plaukiančią per vandenį žmonių masę. Jos priekyje pamaciau savo žmoną ir dukteris. Paskiau patyriau, prasidėjus žemės drebinimui ji su vaikais nubėgo į krantą. Nujautė, kad patyręs apie nelaimę visa darysiu, kad jas išgelbėčiau. Jas išitraukiau į kuterį. Buvau norėjęs vėl grįžti ir ieškoti motinos, kuri gyvenimo kitam miestelio gale. Bet Gileidos panor plaukti saviškius.

Dar nebuvom įleidę inkaro, žmonės iš baimės ir pamišimo puolėsi į vandenį, kad į mus priplauktų. Spūstyje dairėmės saviškių, maža vilties beturėdami. Aš šokau į valtį, paprašęs Gileidos laukti atokiau. Tik paėmiau irklus, ir lyg kokia nežemiška jėga nukreipė mano akis į plaukiančią per vandenį žmonių masę. Jos priekyje pamaciau savo žmoną ir dukteris. Paskiau patyriau, prasidėjus žemės drebinimui ji su vaikais nubėgo į krantą. Nujautė, kad patyręs apie nelaimę visa darysiu, kad jas išgelbėčiau. Jas išitraukiau į kuterį. Buvau norėjęs vėl grįžti ir ieškoti motinos, kuri gyvenimo kitam miestelio gale. Bet Gileidos panor plaukti saviškius.

Vis daugiau per radiją kalba lietuviškai

Europoje šiuo metu nuolatos veikia šios lietuviškos radijo programos: Amerikos Balsas, Romos ir Vatikano siųstuvų valandėlės.

Dabar rūpinamasi, kad radijo valandėlės lietuvių kalba būtų įvestos ir galingame Madrido siųstuve Radio Nacional, Ispanijoje. Liet. Informacijos Tarnybos pastangomis, Madride, talkininkaujant kun. Patalavičiui, buvo padaryta įvairių žygių. Siųstuvo rytų skyrus viršininkas principo sutiko su lietuviškų valandėlių įvedimu, ir tikimasi, kad vėliausiai nuo Naujųjų Metų iš Madrido stoties jau pasigirs lietuviškas žodis.

Vykdomoji Taryba kreipėsi į Amerikos Balso Europoje direktorių D'Alessandro, kad padidintų lietuviškųjų transliacijų per Am. Balsą siuntimą ir šias transliacijas vėl duotų 4 kartus per dieną. Pastaruoju

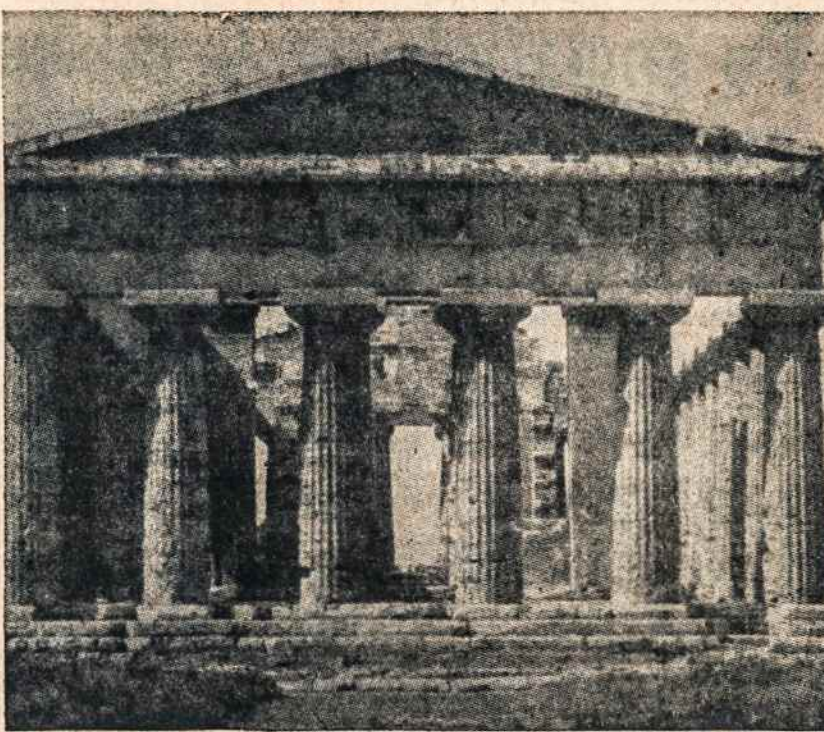
GRAZIOJI GRAIKIJA

Senosios Graikijos šventykla, kuri per šis karus, žemės drebinimus pasiekė mūsų dienas.

Kių ieškoti. Tebematų ji su vargu skinantį sau kelią per minios maišatį. Paskui jis dirgo. Žmonių pilna valtis sugrižo, bet jo niekada daugiau nepamačiau.

Tolimesnės minutės tebebuvo baises. Nuod naujų smūgių griuvo sienos. Kaukdami vėl puolėsi žmonės į vandenį, norėdami pasiekti mano kuterį. Jėga turėjau nustumti į šalį daugelį rankų, kurios buvo įsikabinusios į kraštą. Apie penkiasdešimt tegalėjau paimti. Smarkesnis vėjo pūstelėjimas galėjo mus visus nusikandinti.

Laimingai pasiekėm Patrą, žemyną. Ir čia žemės drebinimas siautė, bet ne taip smarkiai. Greitai suradau gydytoją ir talkininkų. Policijos pagalba buvo suorganizuoti dar du laivai. Tai buvo pirmoji pagalba. Kai grįžom į Kefaloniją, ant lentų ir durų įtaisėm vietą sužeistiesiems perrišti. Paskui gabenom juos laivais. Tai buvo

sunkiausi kroviniai, kokius esu kada nors vežęs. Mirštantieji, sunkiai sužeistieji, moterys, vaikai. Vietoj mano dingusio palydovo stoji jaunas kunigas. Nors pats buvo sužeistas, jis nepasidavė jokiam nuovargiui. Nešė, tempė stužeistuosius, ramino, mirštantiem teikė sakramentus.

Daugeliui buvo sukrėsti nervai. Sėdėjo ant žemės, nepajudėdami. Kai kurie prarado kalbą. Mačiau vieną moterį, kuri su vaiku šoko į vandenį, kai ją norėjom nugabenti į laivą. Matyt, ji buvo pirmoji pagalba. Puoliausi paskui ją, bet teišgelbėjau vaiką. Nauji požeminiai smūgiai užkasdavo stužeistuosius ar mirusius ar nuplauda-

vo į jūrą. Išgelbėtieji ir gelbėtojai buvo nuolatiniame pavojuje.

Tarp sausumos ir salos suvažinėjam 21 kartą. Kiek žmonių nugabenau, nežinau. Bet po dvidešimt pirmos kelionės nūgriuvam ir nebegalėjau toliau. Kitą rytą nauji laivai stoji į pagalbą. Pasilsėjęs nuvykau į salą ir su svetimais kareivijais išieškojau griuvėsius. Bet motinos neradau.

Žemės drebinimas Graikiją purtė prieš mėnesį laiko ir bent dvejetainis atvejais. Labiausiai buvo sukrėstos Kefalonijos, Itakos, Loukos ir Zantės salos. Apie 600 žmonių žuvo ir labai daug sužeistų.

J. M.

MOKSLO NAUJIENOS

Ekspedicija į Pietų ašigali

Pietų ašigalis — Antarktis, vienas didžiųjų žemės kontinentų, yra dar mažai ištirtas. Kitų metų pradžioje Australija įkuria nuolatinę stebėjimo stotį. Iš Australijos nėra taip toli ir ji galės geriau aprūpinti ekspedicijos įgulą.

Iki šiol daugiausia sugaišta laiko stovyklai įrengti. Jos konstrukcija pareikalavo daugiausia darbo. Buvo susipažinta su šaltųjų kraštų statyba, su anksčiau naudotais ekspedicijų pastatais.

Namelis sutalpina dešimtis vyrų įgulą. Jis turi radijo siųstuvą, meteorologijos stotį ir foto laboratoriją. Sienos plastikinės, 4 colių. Iš lauko net penkiašluosniais apkalta tam tikru medžiu, kuris nepraleidžia vandens. Stogas lygus, kad vėjas nepūstų sniegą. Langai specialūs, atsparūs šalčiui ir neužšalą. Jei kartais užpūstytų duris, yra padarytas specialus išėjimas stoge.

Operacijos adatos

Operacijom vartojamos įvairios adatos. Šiuo metu Amerikos plieno pramonė pagaminom dar naujas 24 adatų rūšis. Vienos jos didelės, kitos mažos; vienos storesnės, kitų storumas matuojamas tūkstantosiomis colių.

Medicinos adatų pramonė Amerikoje auga šuoliais. Ankščiau buvo pagaminama per metus 20 mil., paskui pakilo iki 25. Nuo 1940 m. jų gaminama per 100 mil. kas metai.

Žmogus iš stiklo

Addis Abeboje, Etiopijoje, vokiečiai surengė medicinos reikmenų parodą. Koelno sveikatos ir higienos muziejus įstatė stiklinį žmogų. Šis mo-

delis yra natūralaus dydžio ir vaizdžiai parodo, kaip veikia nervų sistema, kraujo cirkuliacija ir kiti vidaus organai.

Tiriamą žemė

Mūsų žemės praeitis visada turėjo daugelį mįslių: kada joje pradėjo gyventi žmogus, kas buvo prieš jį. Tai milijonų metų istorija. Ir kaip į ją įsiskverbti? Pritaikius moderniąją fiziką, chemiją, įnešta daug šviesos ir į tuos laikus. Dr. MacNavin, Ohio valstybinio universiteto profesorius, kaip tik tyrinėja tuos laikus, kada žemėje negyveno žmogus, kada buvo aukšta temperatūra, šviesa ir didelė elektros įtampa. Visas šias sąlygas jis susikūrė laboratorijoje ir stebi, kaip veikia metalus, kokios yra reakcijos. Iš jų vėliau daro išvadas apie žemės amžių ir jos senuosius laikus.

Traukiniai Amerikoje

JAV yra 693 geležinkelių bendrovės. Iš jų didžiausia — Pennsylvania Railroad. Ji yra nutiesusi 17,000 mylių bėgių. Apskačiuota, kad šių kompanijų vienas pulmano vagonas per metus padaro 215,291 mylių. Visi prekiniai vagonai, kiek jų yra Amerikoje, sukabinus vieną paskui kitą, sudarytų 14,000 mylių ilgumo traukinį.

Televizija tobulinama visokiais būdais. Daromi bandymai, kaip kuo toliausiai persiųsti vaizdą. Dabar padaryti nauji išradimai, ir televizija pritaikyta po vandeniu.

Ultravioletinių spindulių autotomas, įrengtas Hartforde, Conn. Įmetus 25 centus, penkias minutes žmogų apšviečia ultravioletiniai spinduliai — tikra Floridos saulė.

MAIRONIO MOKYKLOS TĖVAI ATSAKO ŠMEIŽIKAMS

Tėvų susirinkimo priimta rezolucija

Maironio vardo šeštadieninės mokyklos mokiniai tėvai savo metiniame susirinkime, įvykusiame 1953 metų rugsėjo mėn. 27 dieną Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, vienbalsiai pripažįsta, kad š.m. "Dirvos" nr. 14, 15, 29 ir 38 asmuo, prisidėjęs "vieno iš tėvų" slapyvardžiu, pikta valia iškraipydams faktus ir skelbdamas prasimanytus dalykus, siekė paniekinti ir apšmeižti Maironio vardo šeštadieninę mokyklą Brooklyne, skaudžiai ir melagingai įžeidė mokyklos vedėją ir kai ku-

riuos mokytojus, pikta pasišaipė iš nuosirdžių tėvų pastangų išlaikyti savo vaikus. Lietuviais, paniekino šios mokyklos pirmuosius abiturientus, vadindamas juos "abiturientais", tendencingai neigė mokyklos mokslo lygį ir pasiekto rezultatus. Panašiu būdu buvo užgauliojami mokytojai ir neigiamai paliečiama Maironio vardo šeštadieninė mokykla ir šių metų "Vienybės" nr. 19, "Keleivio" nr. 19 ir "Naujųjų" nr. 115.

Tėvai, šio susirinkimo dalyviai, aukščiausiai minėtų šmeižtų ir niekinimų akciją ir jos slapto autorius su pasipiktinimu smerkia ir laiko lietuviškojo darbo ir taurių pastangų griovimu ir niekinimu. Giliai užjaučia šios mokyklos niekinamus ir šmeižiamus darbuotojus.

Tėvai prašo lietuviškos spaudos redaktorius daugiau malonaus dėmesio, kad netiesia, tendencija ir iškraipymai apie mokyklas ir jų darbuotojus nepašlektų spaudoje.

Susirinkimas prašo, kad rašantieji apie mokyklas, minėdami jų darbuotojų pavardes, nesigėdintų ir savųjų pasirašyti. Tai duotų turiniui kultūringumo ir atsakomungumo.

Tėvai dėkoja, kad nežūrint aukščiausiai minėtos neigiamos akcijos, Didžiojo New Yorko lietuviškoji visuomenė teisingai mokyklą vertina ir ją myli. Muzikos, dainos, dramos - žodžio menininkai pavieniui ir organizuotai yra mokyklos nuolatiniai bičiuliai ir rėmėjai, perduodami lietuvišką muziką, dainą, žodį ar vaizdą mūsų jaunųjų širdims ir protams įvairiomis progomis. Jiems susirinkimas nuoširdžiai dėkoja.

Vietos lietuviškos spaudos redaktoriai ir leidėjai bei radijo valandėlių vedėjai teikė visokios rūšies informacijas apie mokyklą ir atliko spaudos darbus nemokamai. Nuoširdi padėka jiems.

Susirinkimo dalyviai ypač reikšė dėkingumą dėl esminės paramos Maironio vardo šeštadieninei mokyklai, ant ku-

rios remiasi mokyklos egzistencija nuo pat jos įsikūrimo pradžios — jau penktai metai — ir kurią su dideliu nuosirdumu ir lietuviškos mokyklos reikalų supratimu dūda Apreiškimo parapijos klebonas kun. Norbertas Pakalnis ir jo vadovaujama lietuviška parapija. Mokykla gauna pilnam naudojimui parapijos mokyklos klases ir sale su visu inventoriu, apšildytas ir švarias. Visa tai gaunama nemokamai, tik su viltimi, kad lietuviška mokykla išmokys ir išauklės lietuvių vaikus gerais lietuvišais.

Maironio vardo šeštadieninė mokykla yra visų tikybių ir pažiūrų grynai lietuviška mokykla, todėl susirinkimas prašo lietuvišką visuomenę ir toliau mylėti ir remti šią mokyklą, kaip lietuviškos išlaikymo ir išugdymo priaugančioje kartoje židinį. Visus vaikučius, jaunuolius ir jaunuoles iš Didžiojo New Yorko kviečiame lankyti šią mokyklą.

Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi. Šią rezoluciją paskelbti spaudoje įgaliojamas susirinkimo prezidiumas ir naujasis Tėvų Komitetas.

Pranas Naujokaitis
Susirinkimo pirmininkas
Jonas Šileikis,
Susirinkimo sekretorius

Taip jis kalbėjo

Tokiu vardu yra pavadintos šv. Jono Don Bosco mintys, kurias parinko ir kišeninio formato knygele (132 p.) išleido kun. A. Sabaliauskas SDB, selezietis, misionierius, prieš karą gyvenęs ir dirbęs Indijoje, o dabar apaštalavimo darba dirbęs tarp Venecuelos lietuvių. Spausdino Nekalto Prasiidėjimo seserys Putnam, Conn.

Šv. Jono Don Bosco mintys suskirstytos pagal dalykus, kaip tikėjimas, viltis, meilė, Dievo Apvaizda, persekiojimai ir k. Pratarėje autorus pažymi, kad tai skiriama žmogui susikaupti ir susimąstyti. Daug kas mielai ja naudos.

LIETUVIŲ KUNIGŲ SALPOS KOMISIJOS POSĖDIS SALIŲ 2 d. Įvyko Juozapo Marijos viloje Newton, Pa. Dalyvavo (iš kairės į dešinę): kun. dr. M. Ražaitis, sekretorius; J. E. vysk. V. Padolskis, svečias iš Romos; prof. kan. J. Končius, pirmininkas, ir kun. J. Cepukaitis, išminikas.

NE VIENAS MĖNULIS KLAJOJA

Kai saulė nusileidžia, mėnulis teka ir švelnina nakties tamsybes. Dangaus sklautuose ji kasnakt sutiksi pilnu veidu arba bent krašteliu besišypsanti. Bendras įsikūnimas, kad mėnulis tėra vienas. Bet tai netiesa. Kaip mūsų žemė nėra viena besisukanti apie saulę, taip ir mėnulis nėra vienas. Jų daug yra, juos astronomai vadiną satelitais, nes jie sukdamiesi keliauja aplink didesnes planetas.

Ligi šiol jau rasti 32 mėnuliai. 31-jį rado gegužės mėn. 1949, o paskutinis pastebėtas praeitą vasarą. Be abejo, dar jų užtikis ateity daugiau.

Bemaž kiekviena planeta turi vieną ar daugiau ištikimų kelionės draugų - mėnulių. Tik šie trys nelaimingi keliauja vieni, būtent — Merkurijus, Venera ir Plutonas. Žemė mėnulais neturtinga, teturi tik vieną, bet už tai Neptūnas ir Marsas turi po du, Uranas — 5, Saturnas — 10, o Jupiteris — 12.

Pirmas pastebėjo kitų planetų mėnulus Galilėjus. Vieną naktį pasuko savo prietaisus į Jupiterį ir pastebėjo jo ketu-

rius palydovus — Jupiterio mėnulus, iš kurių 3 didesnį už mūsų. Neilgai trukus kiti astronomai pradėjo ieškoti mėnulių ir net dar 7 rado Jupiterio pašonė.

Paskutinį radinį atidengė praeitą vasarą amerikietis Seth Nicholson, tai buvo 12-asis Jupiterio mėnulis. Mano apskaičiavimu, — rašo astronomas, — naujasis mėnulis apsisuka aplink Jupiterį per du metus, o jo tolis nuo Jupiterio turėtų būti apie 22 milijonai mylių.

Iš visų žinomų mėnulių patys mažiausi yra du Marso palydovai. Didiesniojo diametras yra 16 km., o mažesniojo tik 8. Didžiausieji mėnuliai, kurių diametras siekia 5140 km., yra du Jupiterio bendrakraičiai. Žemės mėnulis skaitomas jau prie didesniųjų, jo diametras yra 3476 km., arba kitaip tariant 49 kartus mažesnis už gemę. Nors mums žiūrint, mėnulis atrodo gana didelis, ne ką mažesnis už saulę, bet reiklia atsiminti ir tai, kad yra labai arti mūsų — 400 kartų arčiau negu saulė.

I. A.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gvy. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Esate vienintelė viltis

Salomėja Narkeliūnaitė

Didysis New Yorkas yra ištikimas savo tradicijai: kai tik ateina ruduo, jau kelinti metai iš eilės ruošiamas vėjus Europoje pasilikusiems tremtiniais padėti. Šiomet vėjus prasideda spalio 15 d. ir truks ligi lapkričio 15 d.

Nors tos pačios visuomenės organizacijos vardo pagrindinį vėjus darbą, talkininkaujamos Balfo Centro, bet kiekvienais metais vadovauja vis naujas žmogus. Šiomet vėjus pirmininku yra išrinktas jaunas ir energingas kunigas dr. Stasys Valiūšaitis. Jis maloniai sutiko painformuoti apie vėjus komiteto darbą ir tuos tikslus, kuriems dabar organizuojama tokia didžiulė talka.

Vėjus komiteto pirmininkas yra pats buvęs tremtinis, Amerikos krantus pasiekęs tik 1950 m. Karo audros ir jį, kaip tūkstančius kitų, išblovė iš tėvynės. Atsidūręs Italijoje, Telšių katedros vikaras Stasys studijuoja popiežiškame Gregorianumo Universitete ir, nepaisydamas tremtinisokio gyvenimo neteklių, universitetą baigia, įgydamas bažnytinės teisės daktaro laipsnį. Romoje kurį laiką buvo Lietuvių Kolegijos ekonomu, o vėliau — 1949 m. Vatikano, IRO ir NC-WC vedėjų buvo parinktas ir pakviestas laivo kapelionu tremtinių transportui iš Neapolio į Braziliją.

Atvykęs į JAV pirma pastaracijos darbą dirbo Columbus, Ohio, vėliau Blue Point, Long Island ir dabar — arių parapijoje Brooklyne, kartu ir gyvai dalyvaudamas lietuvių visuomeninėje veikloje.

Jaunatviškos energijos ir savo tautiečių — artimo meilės kupinas jis ėmėsi ir šio didžiulio darbo — vadovauti vėjus komitetui.

1. Kas paskatino Jus šiam darbui?

— Sutikau būti pirmininku visų pirma todėl, kad pats asmeniškai tūkstančius kartų esu patyręs, kaip svarbi yra Balfo pašalpa ir todėl, kad buvau kviečiamas ir išrinktas.

Žinau, ką reiškia būti alkanam, žinau, kaip gailu, kai žiemos šalčiuose reikia būti kiaurais batais, žinau ir kas tai yra neturėti drabužių. Niūrusis stovyklų gyvenimas man nepranyko iš atminties ir tol nepranyks, kol ten tos stovyklos bus ir jose bus bent vienas lietuvis. Bet taipgi nepranyko ir tas padėkos jausmas, kuris mane iš ano stovyklinio gyvenimo atlydėjo ir tebedydi šiame krašte. Tai padėkos jausmas geradariams, visiems tiems, kurie mane ir kitus lietuvius, tuomet buvusius Romoje ir kitur, parėmė. Čia niekaip iš atminties neišeis brooklynietė Katarina Vaitkevičienė, 73 Gold Street, ir čekiečiai Ignas ir Bronislava Valiai, 10034 South Michigan Ave., kurie, asmeniškai nė vieno nepažinodami, radę laikraščiuose adresus, ar iš draugų sužinoję apie mūsų vargus, tuojau pat atsiliepė ir paskui reguliariai šelpė ir žinau, kad jie ir dabar dar tebešelpia kitus tremtinius.

Šitokių žmonių Amerikoje buvo tūkstančiai, ir jų dėka šiandien šioje žemėje naujam gyvenimui įsikibo apie 30 tūkstančių buvusių pabėgėlių. Tokių žmonių, o jų tarpe ir dabar naujai tų prisidėjusių trisdešimt tūkstančių, gyvos paramos dabar laukia mūsų likusieji Vokietijoje, Austrijoje ir kt. Ir jiems to paties reikia, ko ir tuomet mums reikėjo: duonos ir drabužių. Užtat ir stojau darban, kurio dėka mes jungtinėmis jėgomis realiai parodysime, jog mes tikrai

— Šitokin šūkiu New Yorko lietuviai išeina į rudens vėjus Vokietijoje, Austrijoje ir kt. pasilikusiems lietuviams remti. — Dirbo 35 organizaciniai vienetai ir daug pavienių talkininkų. — Vėjus komiteto pirmininkas kun. dr. St. Valiūšaitis apie vėjus darbą. —

juos prisimename ir sielojamės jų likimu.

2. Kiek dar yra šelptinų lietuvių?

— Iš viso Europoje (šiapus geležinės uždangos) yra 10,000 lietuvių. Vien tik Vokietijoje yra 8,000, kurių tarpe 2,000 vaikučių, 530 džiovintinukų, 408 sergantieji kitokiomis chroniškomis ligomis, 220 invalidų, 205 našlės su mažais vaikais, 425 gausingos šeimos, kurių tėvas ar motina yra ligoniniai ir 610 senelių.

Austrijoje yra 208 tremtiniai lietuviai. 150 jų tarpe sudaro vaikučiai, ligoniniai ir seneliai. Jų gaunama pašalpa iš austrų siekia vos 23 amerikoniškus centus dienai. Gálima įsivaizduoti, kaip galima iš to pragyventi, jei svaras sviesto Austrijoje kaštuoja apie 1 dol. Vokietijoje irgi negeriau. Teisingai tad dejuodama rašo anąkart viena tremtinė motina: „...mūsų vaikučiai negauna pieno, retai temato mėsa, o sviesto ir skonio nepažįsta.“

3. Kas dirba vėjus darbą New Yorke?

— Vėjus darbas — ne vieno žmogaus reikalas, o visų. Todėl net 35 New Yorko organizacijos, parapijos, klubai ir kiti vienetai sudaro tą didįjį darbo komitetą, kuriam man tenka pirmininkauti. Talkina ir pavieniai asmenys, veikėjai ir biznieriiai, o ypač trijų parapijų: V. J. Atsimainymo, Apreiškimo ir Karalienės Angelų klebonai.

Savo patarimais ir globa darbą remia garbės komitetas, į kurį sutiko įeiti prel. J. Balckūnas, kan. prof. dr. J. B. Končius, klebonas kun. N. Pakalnis, kleb. kun. J. Aleksūnas, Lietuvos Gen. Konsulas J. Budrys, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, „Darbininko“ vyr. redakt. S. Suziedėlis, „Vienybės“ red. L. Tysliava, „Tėvynės“ red. L. M. Vasil, Voice of America lietuvių skyriaus viršininkas K. Jurgėla, radijo programų vedėjai J. Ginkus ir J. J. Stukas, SLA sekretorius Dr. M. J. Viniškas.

4. Kaip praktiškai vėjus bus pravedamas?

— Anksčiau newyorkiečiai praktikuodavo vėjus metu ruošti ir įvairias pramogas, kurių pelnas eidavo vėjui, bet šiomet bus visiškai skirtingai. Yra nutarta nedaryti jokių pramogų, nei kitokių rinkliavų, o tik aukojimą aukų lapais. Va-

jaus Komitetas jau pakvietė ir per visą tą vėjus mėnesį kvies visus dirbančiuosius paaukoti bent vienos dienos uždarbį, o visus kitus — kiek sąlygos leidžia.

Tie, kurių adresus komitetui pavyko sužinoti, paštu gaus aukų lapą, o kiti kviečiami tuos lapus pasiimti vėjus postuose, kurie kaip ir kitais metais veiks tose pačiose vietose. Visa, ko komitetas prašo, aukų lapė įrašyti savo pavardę ir adresą ir nurodyti aukos dydį, bei ją kartu su aukų lapu atsiųsti vėjus posto vadovybei arba tiesiai Balfui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Gražu būtų, jei ir organizacijos ir šiomet prisijungtų savo aukas. Taip pat komitetas prašo parinkti aukų kitų tarpe.

5. Kaip vyksta pats pasirenimo darbas?

— Dešimtys talkininkų jau pasirodė pirmomis dienomis, kai buvo sudarinėjami adresų sąrašai, o paskui adresuojami newyorkiečiams laiškai, kartu į juos įdedant Vėjus Komiteto atsiskaitymą, paaiškinant vėjus tikslą, o aukų lapą su atsakymo voku. Atsiliepė visa eilė buvusių vėjus postų, o kitur ir nauji įsikūrė. Čia turiu galvoje Gydytojų naujai įsteigtąjį postą. Gal ir daugiau atsiras tokių smagių talkininkų.

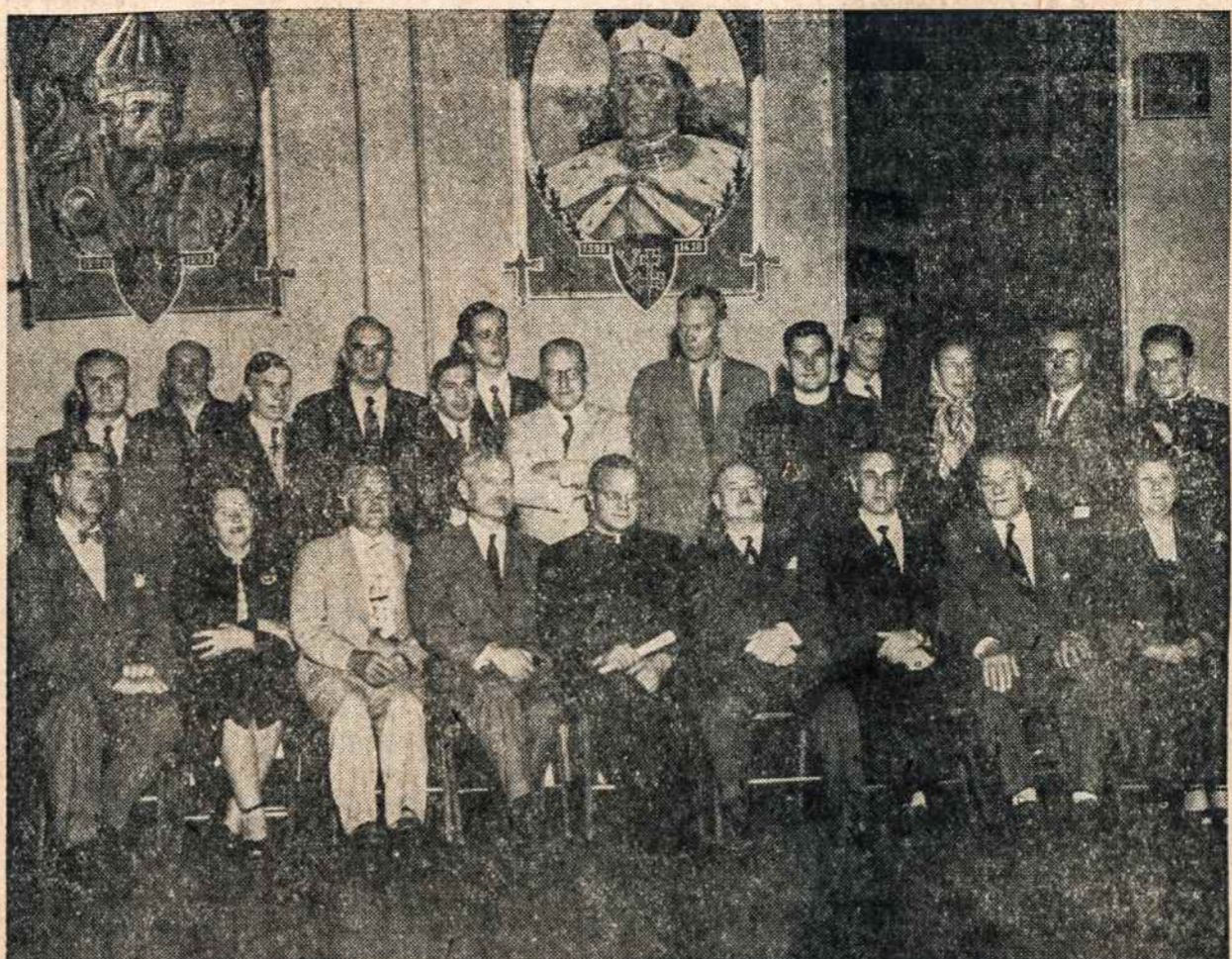
Spauda ir jos redaktoriai ir bendradarbiai rodo didelį nuosirdumą ir pritarimą, kaip ir radijo valandų vedėjai, kurie Vėjus reikalams užtikrino nemokamą laiką. Per tą vėjus mėnesį radijo programose (J. Ginkaus ir J. J. Stuko) yra pakviesta kalbėti visa eilė žymių New Yorko lietuvių. Tuo būdu bus stengiamasi panaudoti visas informavimo priemonės, kad New Yorke nepalikėtų nė vieno lietuvių, kuris nežinotų, jog tai vyksta vėjus Europoje likusiems mūsų tautiečiams šelpti.

6. Kiek prisimenu iš ligišlienių vėjus, tai New Yorkas vis surinkdavo artį 10 tūkstančių. Kiek villatės šiais metais?

Prisimenant, kad mūsų aukos visdėlo yra mažos, palyginus su tomis, kurias kasdien aukuoja mūsų likusieji broliai Lietuvoje, todėl manytina, kad aukų neturėtų būti mažiau, negu kitais metais.

Jei Tėvynėje broliai partizanai nesigaili paaukoti net brangiausi savo turta — gyvybę už Lietuvą, laisvės reikalą, už lietuvių išlaikymą, už lietuvių šviesesnę ateitį, tai neabejoju, kad newyorkiečiai prisidės savo auką prie vargstančių mūsų tautiečių gyvybės palaikymo, lietuvių išlaikymo tremtyje.

Ypač čia, tikiuosi, savo dalį įneš pabėgėliai, kurie patys žino, kas yra Vokietijos ar Austrijos stovyklų skurdas, ir kurie dabar, palyginti, šioje šalyje nebloginai įsikūrė.

BALFO VĖJAUS New Yorko komiteto ir valdybos posėdžio spalio 7 d. Posėdyje dalyvavo: (iš kairės sėdi): vicekons. A. Simutis, Balfo vicepirm. B. Spudienė, J. Brundza, išd. L. Dymša, pirm. dr. kun. St. Valiūšaitis, adv. S. Bredes, inž. Pr. Kunigėlis, garb. komit. narys J. P. Ginkus, p. Gražienė; stovi: komit. sekr. A. Sodaitis, Slderavičius, V. Kulpavičius, V. Alksninis, dr. P. Dagys, R. Adomaitis, Br. Kulyš, A. Reventas, kun. V. Pikturņa, A. Visminas, Z. Gudaitienė, P. Minkūnas, kun. A. Račkaukas.

PER METUS MISIJOMS SURINKTA 70.000 DOLERIŲ

Šv. Alfonso bažnyčios auka misijoms

Baltimorės arkivyskupijos oficialus laikraštis „The Catholic Review“ paskelbė, kad per reitais apyskaitos metais, kurie prasidėjo 1952 m. rugsėjo 1 d., ir baigėsi 1953 m. rugpjūčio 31 d., šio krašto ir užsienio katalikų misijoms remti visoje vyskupijoje surinkta \$365,214. Iš apyskaitos matyti, kad tik viena šv. Alfonso bažnyčia tam tikslui yra davusi \$70,359.67. Tuo būdu šv. Alfonso bažnyčios auka misijoms sudaro beveik penktą dalį sumos, surinktos visoje vyskupijoje. Kitų parapijų bažnyčios nė iš tolo negali lygintis su mūsų. Sakysim, po šv. Alfonso bažnyčios eina Mažosios Gėlės bažnyčia su ne pilna dvylikos tūkstančių dolerių auka. Reikia dar pažymėti, kad šitokie nuostabūs vaisiai buvo pasiekti tik prel. L. Mendelio energijos ir pasišventimo misijoms dėka.

Į pagalbą tremtiniais!

Balfo 64 skyrius jau paskelbė drabužių rinkimo vėjus lietuviams tremtiniais Vokietijoje sušelpiti. Skyriaus Valdyba prašyte prašo gausiai aukoti dar tinkamus nešioti drabužius. Aukojami drabužiai priimami Lietuvių Svetainės rūsyje. Vėjus užtruks ligi lapkričio 16 d. Tačiau su aukomis prašoma nedelsti ligi paskutinės dienos.

Tikimės sulaukti mielų svečių. Teko nugirsti, kad kai kurios

LIETUVAITĖS SESERYS ITALIJOJE

Prieš keliolika metų Italijon atvyko būrelis lietuvių, norinčių stoti į Marijos Kriščiūnių Pagelbos Dukterų vienuolyną. Atlikusios naujokyną buvo paskirstytos po įvairias vietas. 1939 metais 5 seserys grįžo Lietuvon ir įsteigė net du savo namus Vilniuje — naujokyną ir našlaičių prieglaudą. Darbas sekėsi, ir tų pačių metų rudenį turėjo grįžti kitos lietuvių seserys iš Italijos ir įsijungti lietuviškan darban. Kileš karas visus planus sugriovė. Lietuvoje seserų likimas nežinomas, o Italijoje likusios 4 seserys paskirstytos po įvairius jų vienuolijos namus. Italijoje gyvena šios seserys: Barbora Juškaitytė iš Jurbarko, Eugenija Alminauskaitė iš švėkšnos, Konstancija Tranevičiūtė iš Pasvalio ir Antanina Merčaitytė iš Šakių ap. Jos visos gyvena atskiruose vienuolynuose ir pirmą kartą

Baltimorės lietuvių organizacijos pakvietė į mūsų miestą su koncertu M. Čiurlionio ansambliu.

Atvykimo klausimas dar nesąs galutinai išspręstas. Tačiau yra bent vilties, kad tokių retų svečių sulauksime. Be to, į Lietuvos kariuomenės sukaktuvių paminėjimą, kuris įvyks pas mus lapkričio 29 d., yra pakviestas ir tikrai atvyks žymusis dainininkas Liepas.

Sutvirtinimo Sakramentas

Šv. Alfonso bažnyčioje bus suteikiamas netolimoj ateityje. Norintiems ši sakramenta priimti katekizmo pamokos duodamos parapijos kambariuose kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį 4 val. po pietų.

Adv. Tomas Grey-Grajauskas

atsisakęs tarnybos viešose įstaigose, atidaro savo kabinėtą (ofisą) ir pradeda verstis private advokato praktika.

Radijo pusvalandžio pranešėjų džiaugsmai

Lietuvių radijo pusvalandžio abiejų pranešėjų šeimas aplankė didis džiaugsmas. Kęstutis ir Valerija Laskauskai susilaukė sūnelio spalio 8 d. O Alberto ir Elzbieta Juškevičių dukrelė Nancy, gimusi š. m. rugpj. 4 d., buvo pakrikštyta šv. Alfonso bažnyčioje spalio m. 11 dieną. Jos krikšto tėvai: Juozas Smetona ir Josephine Skelpsa.

J. M.

Lituanistikos pamokos Waterbury, Conn.

Waterburio lituanistikos mokyklos penktųjų mokslo metų iškilmingas atidarymas su pamaldomis įvyko spalio 10 d. Šv. Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė kun. Čebatorius. Atidarymo proga kalbėjo naujas mokyklos vedėjas Bagdonas ir tėvų kom. pirm. Valaitis. Atidarymo iškilmėse dalyvavo mokiniai, mokytojai, tėvų komitetas ir tėvai.

Šie mokslo metai pradėti pavėluotai dėl iškilusio patalpų klausimo. Naujam tėvų komitetui tarpininkaujant, patalpas davė šv. Juozapo liet. parapijos klebonas kun. Valantiejus vietos parapijos senoje mokyk-

loje. Mokykla išsilaiko iš tėvų mėnesinio mokesčio ir vietos organizacijų aukų. Šia proga aukojo: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė — \$50, Ateitininkų Sąjunga \$30, ALTS — \$25, ir Tomas Matas — \$25.

Mokslas būtų žymiai sekmingesnis, jeigu būtų mokiniams skirtas kad ir nedidelis lietuviškų knygų knygynėlis.

Tėvų komitetas išrinkta: pirm. Valaitis, sekr., Vaitkus, ir išd. A. Brazauskienė. Mokyklos vedėju pakviesta Bagdonas, mokytojai — A. Paliulis ir J. Brazauskas.

Nutarė streikuoti The American Brass Co. darbininkai, vadovaujami

PADEKA

Gerb. Kun. M. Kemėziui, Elizabetho parapijos klebonui, parūpinusiam ir parvežusiam mums iš Romos šventojo Tėvo palaiminimą mūsų 25 m. vienuoliško gyvenimo jubilėjaus proga nuoširdžiai dėkoja —

Dešimts Seselių Pranciškiečių

Tą dieną pasitaikė užklysti į Institutą kun. V. Šarkai ir amerikiečių kariui Vyt. Račkauksui iš Muncheno, kuris lankė savo pusbrolių Romą Kukevičių. Visi kalbėjo, dainavo ir buvo atsigauna Tėvynės ilgesyje. Seselės vėsnios pavaišino saldumynais mokinius ir susitikimas buvo baigtas Lietuvos himnu.

Seserys gyvai domisi pasaulio lietuvių gyvenimu ir ruošiasi, atėjus valandai, grįžti į jos atstatymo darbą.

K. V. Š.

IŠ VISUR

• Prof. Mykolas Biržiška, vienas iš trijų likusių gyvų Vasario 16 akto signatarų, šiemet spalio 3 d. minėjo 50 m. spaudos darbo sukaktį.

• Inž. A. Mikalauskas Venecueloje yra pastatęs ir suprojektavęs visą eilę naujų bažnyčių. Atvykęs į Maracay miestą, Venecuelos prez. Perez Jimens su juo kalbėjosi įvairiais tarybiniais reikalais apie pusę valandos.

• Venecueloje, Caracaso mieste, spalio 10-12 d. įvyko Venecuelos lietuvių suvažiavimas, kuriame buvo išklaudyta vykdomųjų organų pranešimai ir išrinkta nauja vadovybė. Dėl vietos sąlygų Venecuelos lietuvių veikla reiškiasi kaip Venecuelos Lietuvių šalpos Draugijos, bet faktiškai apima visą lietuvių bendruomenę.

• Bonnoje, Vokietijoje, šio mėnesio pabaigoje arba kito pradžioje bus šaukiama pabaltiečių spaudos konferencija, per kurią vokiečių ir užsienio spaudos atstovai bus painformuoti apie Lietuvos ir kt. Pabaltijos valstybių aktualiuosius laisvinimo reikalus.

• Chicagoje veikia Vilko išlaikomas Pasaulio Lietuvių Archyvas, kuris sutrumpintai vadinamas PLA. Jam vadovauja Vincentas Liulevičius. Per trumpą laiką jau sutelkė gana vertingos istorinės medžiagos. Šioje įstaigoje yra trys skyriai: archyvinis, bibliografinis ir muziejinis, kurie ateityje turėtų išaugti į tris įstaigas: archyva, biblioteką ir muziejų.

• Lietuviškos plokštelės, įdainuotos A. Šabaniausko, RCA firmos jau yra išleistos antrąja laida ir jų galima gauti Gabijos knygyne, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tos plokštelės Lietuvoje daug kieno buvo labai mėgiamos. A. Šabaniausko švelnaus ir minkšto balso.

UAW — CIO profesinės sąjungos paprašė pakelti atlyginimą valandai 5 centus ir lengvatų mažo papildymo. Kompanija pasiūlė didesnę primokėjimą ligoniams, padidinti apdraudas ir k., bet nesutiko pakelti atlyginimą 5 centais. Darbininkai aiškina, kad kiti vietos fabriškai paskutiniams metais atlyginimą atatikamai pakėlė.

Darbininkai susirinkę, 80% balsų dauguma nubalsavo streikuoti, jeigu kompanija nepakels atlyginimą. Minėta kompanija Waterbury turi per 4 tūkstančius darbininkų. Kurių tarpe yra daug lietuvių. Jonas Gaidys

KUN. ST. YLOS
pulkiai IMMACULATA spaudos
išleistas mažasis maldynas
Sveika Marija
Kietais viršeliais, 371 psl.,
Kaina \$2.50
Gaunamas:
"DARBININKO" ADMIN.
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Idomiausia knyga spalio mėnesiui yra apie Marijos apsiereiskimus Fatimoje 1917 m.
MARIJA KALBA PASAULIUI
ŠI KNYGA IŠVERSTA NET I 7 KALBAS,
264 psl., 18 paveikslų, kaina 2 dol.
Užsakymus siųsti:
DARBININKAS arba **FATIMOS KNYGA**
680 Bushwick Ave. 122 Canton St.
Brooklyn 21, N. Y. Stoughton, Mass.

Karal. Mindaugo minėjimas Urugvajuje

Lietuvių Bendruomenės vardu rugsėjo 26 d. buvo surengtas didelis ir pavykęs Mindaugo vainikavimo 700 metų minėjimas, kuriame dalyvavo ir gilių simpatijų lietuviams kalbą pasakė šv. Tėvo nuncijus Urugvajuje mons. Dr. Alfredo Pacini ir nemaža diplomatų, jų tarpe ir Vokietijos ministras prof. G. Harbing, JAV ambasadoriaus vardu patarėjas Ed. Trueblood, ispanas, lenkas ir kt. Minėjimas įvyko puošnia, ko ir tuomet mums reikėjo: duonos ir drabužių. Užtat ir stojau darban, kurio dėka mes jungtinėmis jėgomis realiai parodysime, jog mes tikrai

dainavo keletą lietuvių dainų, tautinių šokėjų grupė pašoko keletą taut. šokių. Svečiams buvo išdalinta specialiai paruoštas iliustruotas leidinėlis apie Lietuvą "Lietuva amžių bėgyje." Montevideo dienraščiui įsidėjo minėjimui pritaikytus vedamuosius. Baigiamąjį žodį tardamas, bendruomenės pirmininkas kun. St. Grigaliūnas paprašė Vatikano pasiuntinį perduoti šv. Tėvui Urugvajaus lietuvių padėką už moralinę mūsų tautai paramą, taip pat pranešti apie tvirtą lietuvių išievių pasiryžimą kovoti dėl tėvynės išlaisvinimo.

Kardinolo Stepinac diena

Detroito kroatai spalio 11 surengė kardinolo Stepinac dieną. Ji prasidėjo 9.45 šv. mišiomis, kurios buvo atnašautos už kardinolą Stepinacą ir visus kitus kardinolus, vyskopus, kunigus ir tikinčiuosius, persekiojamus komunistų.

Po pietų 3 val. prasidėjo "Protesto popietė" didžiuliam Detroito universiteto pastate— Memorial Buiding. Prie tribūnos buvo išstatyta daugelio persekiojamų kraštų vėliavų, jų tarpe ir Lietuvos. Sveikinius, kalbas pasakė Detroito meras A. E. Cobo, US senatorius H. Ferguson, kongresmanas Th. Machrowicz ir dar kelias kitų. Visi pareiškė protestą dėl religinių persekiojimų komunistiniuose kraštuose. Buvo priimtos rezolucijos, kad būtų daroma žygių tuos persekiojimus sulaukyti. Rezolucijos bus pasiūstos prezidentui D. Eisenhoweriui, Kongresui, Senatui ir JT sekretoriatui.

Programa pajvairinta 3-jų kroatų chorų solisto dainomis, užsėtė kiek per ilgai — virš 3 val. Žmonių dalyvavo apie 7000, iš jų keliasdešimt lietuvių. Tiek kitų tautybių, tiek lietuvių galėjo būti daug daugiau. Vietos ten būtų užtekę 10.000, o gal ir daugiau. Trūko propagandos ir geros valios. Prisimintini tad senatorius Ferguson žodžiai: "Man jokie nuostoliai nėra per dideli, jei tik aš galiu pakelti balsą prieš komunizmą."

Po karštos vasaros, praleistos paežerėse, gegužinių sode-

Detroit, Mich.

liuose, detroitiečiai vėl pradeda savaitgaliais lįsti į sales.

Pirmasis parengimas bus X. 18. Tai pabaltiečių koncertas Tarptautinio Instituto patalpose. Dalyvaus lietuviai, latviai ir estai su atskiromis programomis. Lietuvių programoje dalyvaus Vilniaus Valstybinės Operos solistė, p. Adomaitienė, atvykstanti iš Chicago, ir baleto mokinės — Milda ir Gražina Memėnaitės.

Michigano gubernatoriaus M. Williams pagerbimas ruošiamas spalio 31 d. Iniciatyvos ėmėsi grupė žmonių su advokatu J. Kowalski'u priesaky. Pakviesta daugelis organizacijų prie to pagerbimo prisidėti. Gub. M. Williams lietuviams yra gan palankus.

LRK Federacijos 4-tas skyrus Detroito ruošia spalio 25 Kristaus Karaliaus minėjimą. Visose lietuvių bažnyčiose vyks pamaldos su atinkamais pamokslais, o 3 val. buv. lietuvių salėj įvyks Kristaus Karaliaus akademija. Paskaitą skaitys iš Chicago atvykęs "Draugo" redaktorius Dr. kun. J. Prunskis. Akademija bus pajvairinta giesmėmis, religine muzika ir deklamacijomis.

Detroito vaidintojai nesmaudžia

ALKOS dramos kolektyvas spalio 17 daro išvyką į Clevelandą, kur suvaidins Charles Mere 3 veiksmų dramą "Nuga-

lėtojai". Režisoriaus Justas Pusdešris.

Kita vaidintojų grupė, režisuojama Kauno Valstybinio Teatro aktorės Zuzanos Arlauskaitės - Mikšienės, repetuoja net du veikalus. Pirmąjį — Grušo "Tėvą" — pamatysime lapkričio 7, o antrąjį — "Vincą Kudirką" — gruodžio 5.

Nauja studentų valdyba

Detroito studentai šysirinko rugsėjo 27 naują skyrus valdybą. Išrinkta: Saulius Šimoliūnas, Antanas Melnikas, Algis Šimoliūnas, Danutė Racevičiūtė ir Liuda Griškelytė. Pirmasis naujos valdybos uždavinys surengti Inicium Semestrį, kuris jau numatytas spalio 17 d.

Balfo rinkliava mieste dėžutėmis pavyko. Dalyvavo apie 170 rinkėjų. Surinkta apie \$3,000 (dar ne visi suskaičiuoti).

KUN. TERENCE THOMAS, iš šv. Petro bažnyčios Chicagoje, švėsdamas savo kunigystės 25 metų jubiliejų, sulaukė gausių giminių. Atvyko jo motina (kairėje), trys seserys ir brolis — visi su savo vaikais. Vieną kunigas jubiliasas įdina.

LIETUVIŠKO ŠVIETIMO BARUOSE CLEVELANDE

Spalio 11 d. lietuvių salėje įvykusiame susirinkime lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos mokinių tėvai svarstė savo vaikų lietuviško švietimo reikalus ir išsirinko naują tėvų komitetą bei kontrolės komisi-

ją. Pereitų mokslo metų darbą savo pranešime apžvelgė buv. mokyklos vedėjas A. Tamulionis. Jis su dėkingumu prisiminė visus tuos, kurie dirbo patį darbą ar jį rėmė ir lengvino: mokytojus, tėvų komitetą, lietuvišką spaudą, lietuvių radijo valandėlę, lietuvių tremtinių draugiją, menininkus (v. Raulinaitį ir J. Kazėną), pagaliau šv. Jurgio mokyklos mokytojas seseles ir daug palankumo parodžiusią Norwoodo bibliotekos vadovybę. Daugelis kalbėjusių kėlė reikalą sutvarkyti lietuvišką pamaldų klausimą — šv. Jurgio mokykloje mokosi apie 160 vaikų tremtinių, tad būtų teisinga leisti jiems pagiedoti per mokinių pamaldas bent porą lietuviškų giesmių ir išgirsti nors evangeliją lietuviškai. Šį klausimą aiškinti ir tvarkyti tėvai pavedė mokyklos vadovybei kartu su naujai išrinktu tėvų komitetu. A. Laikūnas pranešė apie finansinę mokyklos padėtį: tėvų komitetas pajamų turėjo \$1918.69, išlaidų — \$1851.90 (mokytojams išmokėta \$1179, vaikų eglutė 457 ir t.t.), kasoj tėra 66.79. Susirinkimas pareiškė nuoširdžią padėką visiems mokyklos darbininkams ir talkininkams, ypačiai buv. vedėjui A. Tamulionui, tėvų komiteto pirmininkui A. Garkauskui, išdin. A. Laikūnui, Pautienienei, Šamatauskui ir kt. Kontrolės komisijos aktą perskaitė H. Idzelevičius. Naujasis mokyklos vedėjas P. Balčiūnas kalbėjo apie atėitės darbą. Į naują tėvų komitetą buvo išrinkti: Laikūnas (vienbalsiai), Gaižutis, Grauzinis, Gulbinienė ir Golsanskienė, kontrolės komisija perrinkta ta pati: Idzelevičius, Bartkus, Rukšėnas. Susirinkimui pirmininkavo Variakojis, sekr. Gulbinienė. Visi klausimai buvo svarstomi ramiai ir nuoširdžiai nuotaika. Reikia džiaugtis, kad lituanistinė Clevelando mokykla, grumdama su įvairiomis kliūtimis (pvz. sunku kaikiurioms klasioms rasti mokytoją ir t.t.), atlieka didžiai naudingą tautinį darbą.

Kečiasdešimties valandų atlaides šv. Jurgio bažnyčioje spalio 4, 5 ir 6 d. lankė daug žmonių. Pamokslus lietuviškai sakė svečias kun. B. Sugintas. Lietuviškos nuotaikos ir širdies į šventę įnešė muz. Pr. Ambrazo vadovaujamo parapijos choro ir solistų N. Aukštuo- lienės, J. Kazėno bei V. Jurgelio lietuviškos giesmės (iš viso buvo pagiedota 14 dalykų.

Rašto klubo susirinkime spalio 3 d. J. Liudžiaus bute prof. dr. Pr. Skardžius kalbėjo apie poezinę kalbą. J. Baltrušaičio poezijos pavyzdžiais jis rodė iš vienos pusės poeto žodinių paprastumą, bet kartu ir gilumą, kalbinį kūrybingumą, bei taiklumą. Daugelis dalyvavo diskusijose. Tai buvo vienas iš įdomesnių susirinkimų. Pirmininkavo pats šeimininkas. Kaip paprastai, susirinkusieji buvo pavaišinti ir kava.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės susirinkimas šaukiamas spalio 18 d. 11 val. (tuojau po pamaldų) lietuvių salėje. Darbo tvarka: 1. atidarymas, 2. prezidiumo rinkimas, 3. pranešimai: a) apylinkės veikla ir artimiausi uždaviniai — St. Barzdukas, b) kultūriniai apylinkės siekiai — dr. M. Žilinskienė, c) vargo mokyklų rėmimas — Pr. Karalius, d) Clevelando lietuvių vasarinė sodyba — Pr. Karalius, e) lietuvių namų klausimas ir ekonominiai mūsų rūpesčiai — H. Idzelevičius, 4. piniginiai apylinkės reikalai — J. Nasvytis, 5. Clevelando lietuvių talka Kersteno rezolucijai — J. Liudžius, 6. sumanymai ir einamieji reikalai, 7. uždarymas. Kviečiami dalyvauti visi Clevelando ir jo priemiesčių lietuvių, bet sprendžiamąjį balsą turi tik 18 m. suėjusieji.

"Nugalėtojus", Ch. Mere 3 veiksmų dramą, spalio 17 d. (šeštadienį) 7 val. vak. lietuvių salėje vaidina Detroito lietuvių dramos sambūris Alka. Pastatymas ir režisūra akt. J. Pusdešrio, dekoracijos V. Ogilvio. Po vaidinimo prie skanių užkandžių ir gėrimų šokiai.

lėžvalgos yra žalingos), žmogaus vertinimo, gerbimo ir meilės, auklėjimo, tradicijų, ūkio bei kapitalo santykių ir t.t. Būtų naudinga šią paskaitą išspausdinti.

Liet. Bendruomenės apylinkės valdyba kviečia narius mokėti tautinio solidarumo įnašus, kurie reikalingi veiklai palaikyti bei plėsti ir rodo lietuvių priklausimą visų lietuvių organizuotai šeimai. Mūsų apylinkės įnašas už 1953 m. yra 2 dol., bet valdyba dar prašo kartu paaukoti bent pusę dol. ir apylinkės socialiniams reikalams. Įnašų rinkimo vėjus pradėdamas spalio 18 d., per apylinkės susirinkimą, tad jau čia galime savo įnašus įmokyti, toliau bus vykdomas per seniūnijas ir paštu.

Operetė "Subatos vakarėli" jau yra įtraukta į lietuvių parengimų Liet. Bendruomenės tvarkomą kalendorių: ją stato Balfo 55 skyrus 1954 m. sausio 16 d. (šeštadienį) lietuvių salėje. Operetė yra atkurta Pr. Zarakos, papildyta S. Kudo- kienės, režisuoja akt. P. Maželis, dainos muz. Alf. Mikulskio.

K. Paulauskas yra lietuvių salezičių įgaliojimas Clevelande. Jis organizuoja būrelis salezičių gimnazijai Italijoje remti, platina salezičių spaudą ir t.t.

Nauji liet. bendruomenės nariai: Birutė ir Vladas Čyvai susilaukė dukrelės. **SP**

Newark, N. J.

Mielai parapijiečiai, kaimynai ir draugai,

Mūsų parapijos metinis bazaras prasidėda spalio 17 d. ir truks iki lapkričio 2 d. visais vakarais. Bazaro metu turėsime įvairių laimėjimų bei pasiūlymų. Taip pat lapkričio 22 d. bus priešadventinis balius - šokių vakaras. Gros puikus orkestras.

Brangieji, mūsų parapija reikalauja daug išlaidų mokyklai ir bažnyčiai išlaikyti. Tam reikalui prisunčiame Jums laimėjimų knygutę \$3.00 vertės ir bilietas į balių šokių vakarą. Už knygutes po \$3.00 prašome užsimokėti bazaro metu.

Jūsų dalyvavimas ir parama, kaip bazare taip ir baliuje, bus labai įvertinta. Už suteiktas betkokią aukas bei dovanas būsime Jums labai dėkingi.

Prel. I. Kelmelis
Kun. P. Totoraitis
ir Komitetas

IŠKILMINGOS VESTUVĖS NORWOODE

Spalio 10 d. lietuvių bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą Eleonora Navickaitė ir Jonas Janiūnas iš Cambridge.

Asistuojant vietos kleb. kun. F. Norbutui ir kun. Klimui iš Brocktono, moterystės ryšį laimino ir šv. Mišias atlaikė jaunojo brolis kun. A. Janiūnas. Paimaldų ir vaišių metu dainavo solistas James Silve iš Walpole.

Kaip Janiūnų šeima Cambridge, taip ir Navickų Norwoode visuomenė yra gerai pažįstami ir gerbiami, todėl į šias vestuves buvo suvažiavę virš 300 žmonių. Į bažnyčią buvo susirinkusių dar daugiau. Be vietos dvasiškių, puotoje dar dalyvavo daug svečių iš kitų miestų. Iš Floridos buvo O. Navickienė, iš New York — Kulevai ir Akunevičiai, iš Jersey City — Januliai, iš Fall River — inž. Pr. Cvilkas, iš Bostono — adv. J. Grigalius su šeima, iš paties Norwoode — miesto tarybos atstovas H. B. Butters su žmona, dr. Alfredas Janavičius (Jansen) ir eilė kitų žymių svečių.

Po iškilmingų vaišių jaunieji lėktuvu išskrido į Bermudą. Tenka pasidžiaugti, kad jaunieji yra geri lietuviai, nevengia lietuviškų papročių bei senosios tėvų kalbos.

Susilaukė sūnaus.

Elena ir Alfonsas Kontrimai susilaukė pirmo sūnelio, kuris buvo pakrikštytas Povilo vardu. **P. J.**

Cambridge, Mass.

Kristaus Karaliaus šventėje, spalio 25, bus pamaldos bažnyčioje. Pageidaujama, kad į jas daugiau susirinktų. Vakare bus tradicinė, skani parapijos vakarienė.

Lituanistikos pamokos prasidėda spalio 17, šeštadienį, pamaldomis ir pamokslu bažnyčioje. Pamokos vėliau bus kiekvieną šeštadienį 9:45 ryto. Mokytojas, kaip ir pereinantis metais, ponis Šmitienė. Ji gera mokytoja. Labai pageidaujama, kad lituanistikos pamokas lankyty ne vien tik tie neseniai atvykusiųjų vaikai.

Kun. Aloyzas Klimas atkeltas į Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapiją iš Brocktono, kur jis daugiau kaip penkerius metus išbuvo šv. Roko lietuvių parapijoje vikaru. Kun. A. Klimas yra atvykęs iš tremties. Vokietijoje jis gyveno Hanau lietuvių stovykloje, buvo jos klebonu ir Henseno srities dekanu. Lietuvoje taip pat keliose parapijose ėjo klebono pareigas.

J. Paplauskas, naujas vargonininkas, ėmėsi uoliai darbo su choru. Jaunimas turėtų jį pa-

remti ir daugiau prie choro prisirašyti.

Pakrikštyta spalio 11 d. Laura Ona Overkaitė, dukterė Fridriko ir Marijonos (Lukošūnaitės) Overkų, ir Janathan Pranas Roudels — Raudeliūnas, sūnus Jono ir Adelės Dūdų. **Vt.**

IEŠKOMA Karolinos, Petro. Kazimiero ir Pranciškaus Naruševičių (Noraszewicz), kilusių iš Lietuvos, Kaišiadorių, ir gyvenusių Argentinoje, Cordoboje, 1918 m. Kas turėtų apie juos kokią nors žinią, prašomas pranešti Darbininko Administracijai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLenmore 5-7068.

PADEKA

Gerb. Kun. M. Kemėžiui, Elizabetos parapijos klebonui, parūpinusiam ir parvežusiam iš Romos šventojo Tėvo palaiminimą mano tėveliams, Leonui ir Marijai Ginkevičiams, š.m. lapkričio mėn. 8 d. švenčiantis 50 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų, nuoširdžiai dėkoju. **Sesuo Kristina.**

Help wanted Female

MOTERYS

5 ASSEMBLERS

atlikti lengvus MONTAVIMO DARBUS, kaip tai:

operuojant suspausto oro prietaisais sukti vinis, lengvas pakavimas ir kt. Teikiama daug kompanijos beneficijų. Patogus privažiavimas.

Kreiptis asmeniškai į įstaigą:

Mall Tool Co.

7774 South Chicago Ave.

WE NEED

GIRLS — WOMEN

For the following openings

- Dancing instructing
- Hat checking
- Cashiers
- Waitresses

ALSO OTHER OPENINGS

FULL TIME OR WEEK ENDS

Hours 9 P. M. to 2 A. M. Good Earnings

Call after 8 P. M. RA 6-3220

Help Wanted Male

STEADY JOBS

TOP WAGES

FOR

TOP MEN

SAUSAGE

STUFFERS

and

BENCH

MEN

D. P'S WELCOME

Lithuanian Speaking

Co-Workers

INTERNATIONAL

SAUSAGE CO.

2512 S. Western Ave.

Vir 7-7170

A STRONG HEALTHY MAN

TO DO LABOR WORK

STEADY WORK

Good working conditions

Apply MR. HUMMEL

National Prtg & Publishing Co.

2142 S. BLUE ISLAND AVE.

Help Wanted Male

DOUGLAS FURNITURE CORP.

Has immediate openings for

PRODUCTION LINE INSPECTOR

Some experience desired — will train further
Steady employment — Good wages
Automatic increases — Overtime available
Hospitalization and Insurance
Paid Vacations and Holidays

See MR. GREEN — Reliance 5-0500

5555 WEST 65th STREET

WAREHOUSE MEN

NOT OVER 50 YEARS OF AGE

Some experience desirable. Preferably in paper industry. Guaranteed 52 week work per year. Five day week. One and one half over 40 hours. Excellent starting rate. Union scale. Free hospitalization. Surgical expenses, and life insurance. Paid holidays and vacations.

Call or see Mr. Luedtke, WAbash 2-2525
8:30 to 5:00 P.M. Saturday until 12:00 Noon.

CARPENTER PAPER CO.

723 SOUTH WELLS — 1st FLOOR

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Amerikietis Reshevsky pirmąją pasaulio kandidatų pirmenybę, Šveicarijoje, surinkęs 13½ taškų, Smyslov ir Keres — po 12½, Bronstein — 12. Toliau seka Najdorf ir Petrosian — po 10½, Geller 9, Szabo 8½ ir Stahlberg 5½. Šveicarų ir kita Europos spauda gėrisi dinamišku Reshevskio lošimu.

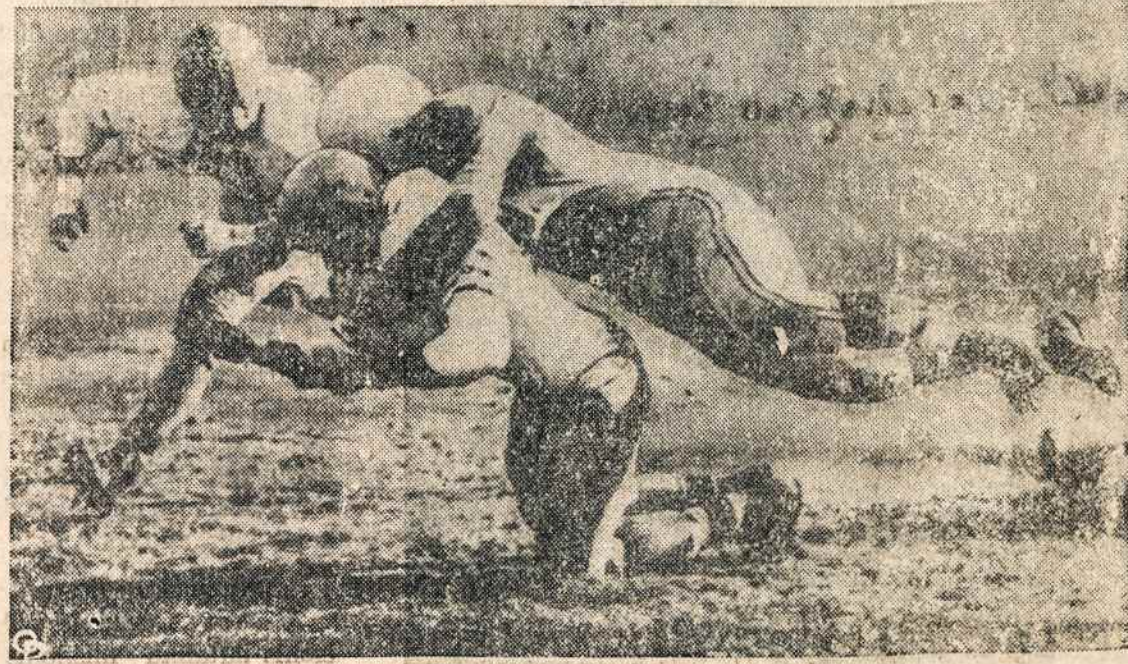
"Illinois Tittle To Tautvaisas", skelbia Chess Life rugsėjo 20 d. nr. "Povilo Tautvaisos laimėjimas prie santykio 6-1 (lygios su Turiansky ir Cohen) pasiektas stipriausiose ir didžiausiose Illinois State pirmenybėse", pabrėžia Chess Life.

USCF per rinkimų komiteto pirmininką B. W. Holmes, Sioux Falls, S. Dak., kviečia Kazį Merkį kandidatuoti į Amerikos šachmatų federacijos direktorius, renkamus trims metams.

Vytautas Patašius, Sydneyjaus Universiteto meisteris, dalyvauja šių metų New South Wales State pirmenybėse. Iš Australijos "Chess World" matome, kad Patašius praėjusių metų NSW p-bėse baigė 10-ju, surinkęs 5-8 taškų, tačiau pasiekė 6 lygias prieš pirmavusius žaidėjus. C. World pridūrė, kad Patašius bandė pasidaryti lygiųjų meisterių. Kitam numery (CW Oct. 1952) įdėta Patašiaus partija su R. Banda. Prie Patašiaus pavardės pridėtas titulas "the young Sydney Univ. champion".

Boston Metropolitan League pirmenybės prasidės lapkričio pradžioje. Jose dalyvaus ir lietuvių komanda: K. Merkis, A. Keturakis, A. Klinuškovas, P. Kontautas, J. Starinskas, atsargoje S. Kazlauskas ir kt.

Geriausiai lietuvių komanda pasirodė 1949-1950 Bostono pirmenybėse, laimėjusi antrą

EPIZODAS iš Dodgers ir Yankees grumtynių.

vieta ir 1950-1951 metais, laimėjusi trečią vietą.

Lietuvių komanda kviečia į savo eiles visus pajėgesnius Bostono ir apylinkės lietuvių šachmatininkus, norėdama papildyti savo sudėtį ir padėti ginti lietuvių spalvas lygos rungtyne. Skambinti K.

Kariams kalėdinio pašto normos

Pašto vadovybė praneša, kad kalėdiniai siuntiniai, siunčiami tarnaujantiems laivyne ir marinių daliniuose, kurie yra tolimuose pasaulio šalyse, turi būti pasiųsti ne vėliau kaip spalio 15. Siunta Japonijon ir Korejon ne vėliau kaip lapkričio 1. Primenama suinteresuotiems asmenims, kad nelauktų gruodžio, tikėdamiesi galėsia pasinaudoti oro pašto pirmenybe. Pirmiausia oro paštu teisi siunčiami tik ligi 2 svarų, o antra, pasiekti gavėjus dažnai reikalinga naudoti kitas pervežimo priemones, kurios nespės pristatyti šventėms.

Karinė vadovybė pataria nesųsti maisto produktų, nes kariai yra gerai aprūpinti, o

Merkiui SO 8-1282 arba susirišti su bet kuriuo iš paskelbtų komandos dalyviu.

Bostono miesto pirmenybės prasidėjo spalio 12 d. Huntington YMC rūmuose. Iš lietuvių dalyvauja Merkis, Keturakis ir Starinskas.

kol siuntiniai nueina, dažnai maistas sugenda.

Kariams gali būti siunčiami pakai ligi 70 svarų, kai kurie tik ligi 50 siunčiant per A. P. O. Smulkesnes informacijas teikia pašto įstaigos.

Pakuose draudžiama siųsti cigaretes bei kitus pašto įstatymuose pramatytus daiktus.

Taip pat pinigai turi būti siunčiami Money orderiu, kuriuos išmoka vietinės kariuomenės pašto įstaigos einamąja valiuta. Draudžiama siųsti pinigai laiškuose.

Visi pakai turi būti stipriai įpakuoti, adresuoti rašalu arba mašinėle ir pilnas adresas gavėjo ir siuntėjo.

Patartina užjūrin siunčiamus pakus apdrausti.

IŠNUOMOJAMAS keturių kambarių butas su baldais sekanciomis sąlygomis: nuomininkas turės užmokėti už baldus. Kreiptis bet kada: Mrs. Mary Švabas, 307 So. 3rd St., Apt. 18, Brooklyn 11, N. Y.

Skaityk ir platink kultūros žurnalą "Aidai"

Help wanted Female

SLAUGĖS REIKALINGOS bendram darbui ir "O. R. SCRUB NURSE". 8 darbo valandos ir 5 dien. savaitėje. Privatinė ligoninė. Tel.: TE 8-8200

PRIEMEJA - MOGLIUOTOJA, reikalinga skalbykliai, prityrusi. Nuolatinis darbas. Kreiptis: **ULster 4-1600 Mrs. Beckman**

EMPLOY AGENCIES

NAMŲ RUOŠOS DARBAMS SIŪLOMI ŠIE PUIKŲ DARBAI

VIRĖJOS - KAMBARINĖS PRIĖMĖJOS - BENDROS NAMŲ DARBININKES SLAUGĖS - VAIKŲ PRIŽIURĖTOJOS

Gerus darbus gali gauti Namų prižiūrėtojai - Sodininkai Šoferiai - Vyrai įvairiems namų darbams

VEDUSIŲJŲ POROS labai reikalingos visiems namų darbams.

Mūsų klientūra yra geriausia Teirautis visą savaitę.

UNITED EMPLOYMENT AGENCY
7 East 59th St. N. Y. C.

žeminiakų galvosūkis, kaip gaminti valgius sūniam ir pigiai, išsprendę, išsigijus

A. DAUGIRDIENĖS

TAUPIOJI VIRĖJA

151 p. Kaina \$2.00

Gaunama: **DARBININKAS**
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N.Y.

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ COLLISION IR AUTO TAIŠYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 937 GRAND STREET
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8659 BROOKLYN, N. Y.

GALIMA GAUTI ŠIŲ KNYGŲ Darbininko administracijoje

- RELIGIJA IR FILOSOFIJA**
St. Yla, Sveika Marija, maldynas, 369 p. 2.50
Nello Vian, Šv. Antanas Paduvietis, 145 p. \$1.00
G. da Fonseca, Marija kalba pasauliui, 264 p. 2.00
A. Maceina, Jobo drama, 286 p. 2.00
P. Juras, Pranašystės apie pasaulio pabaigą, 111 p. 1.00
Dr. J. Prunskis, Prie vilties kryžiaus, 139 p. 1.50
St. Yla, Vardan Dievo, Mažųjų maldos 1.25
O. S. Marden, Džiaukis gyvenimu, 72 p. 0.70
St. Šalkauskis, Skautai ir pasaulėžiūra, 28 p. \$1.00
- LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA**
J. Žilevičius, Česlovas Sasnauskas, išleido kun. L. E. Joffre Voisekauskas, 127 p. 2.00
M. Biržiška, Lietuvių tautos keliu, II t., 255 p. 3.00
V. Biržiška, Vyskupo M. Valančiaus biografijos brožai, 100 p. 1.00
Lietuvos archyvas, Bolševizmo metai, 436 p. 3.00
V. Augustinas, Lietuvos vaizdų albumas 5.00
- BELETRISTIKA**
V. Pietaris, Raštai, III t., 267 p. 2.00
Jieva Simonaitytė, Aukštųjų Šimonių likimas, 437 p. 3.50
Fr. Mauriac, Gyvačių lizdas. 282 p. 2.60
A. Vaičiulaitis, Kur bakažė samanota, 286 p. 2.00
J. Grušas, Pabučiavimas, Novelės. 155 p. 1.50
Satrijos Ragana, Senajame dvare, 176 p. 2.00
E. Williams, Medinis arklys, 192 p. 2.00
S. Vogulov., Raudonasis siaubas, 103 p. 1.25
- POEZIJA**
J. Baltrušaitis, Poezija, 270 p. 1.00
F. Kirša, Šventieji akmenys, 112 p. 1.50
A. Mickevičius, Konradas Valenrodas, 96 p. 1.50
A. Tyruolis, Kelionė, 126 p. 1.25
400 metų pirmajai Nemuno poemai. 1.00
Jonas Aistis, Sesuo Buitis, 45 p. 1.00
- VAIKŲ LITERATŪRA**
Vysk. M. Valančius, Vaikų knygelė, 155 p. 1.50
Vytautas Nemunėlis, Po tėvynės dangum 2.00
V. Pietaris, Lapės pasaka, 96 p. 1.10
Lazdynų Pelėda, Motulė paviliojo, 32 p. 0.60
N. Butkienė, Velykų pasakos, 32 p. 1.00
S. Zobarskis, Doleris iš Pittsburgho, 57 p. 0.80
K. Binkis, Baltasis vilkas, 36 p. 1.00
K. Čukovskis, Daktaras Aikauda ir jo žvėrys, 93 p. 1.00
- MUZIKA**
J. Kačinskas, Missa In Honorem Immaculati Cordis B.M.V. 1.50
Č. Sasnauskas, Lietuviška muzika 3.50
Vai leikite dainos (200 dainų tekstai) 1.00
- "DARBININKAS",
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jau 12 metų, kai visi klausia "LIETUVOS Apsiminimų" RADIO VALANDŲ kurias yra transliuojamos ŠEŠTADIENIAIS iš New Yorko stoties
WIEVD 1330k-107.5m
DIREKTORIUS
Jokūbas J. STURAS
asistuoja Alf PETRUTIS
1264 WHITE ST. HILLSTIDE, N. J.
Tel. WA 6-3325.

Skleisk Lietuvos kankinių garsą tarp svetintaučių, padovanodamas T. Narbuto išleista, gražiai iliustruota knygelę

"4 MARTYRED BISHOPS"
Kaina tik 10 c.
Imant po 100 egz. ir daugiau — 7,5 c.
Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

PAIEŠKOMA Barbora Pape-liučkiepė, gyvenusi Lirkuvoje, Miško g. 1. Prašoma žinias suteikti adresu: Mrs. Stella Jurkins, 678 Belmont Ave. Brooklyn, N. Y.

PARDUOLAMA ar išnuomojama mėsinė (bučernė). Pilnai įrengta. Prieinama kaina. Kreiptis: 256 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

"Pirmiausia užėik pas Adomą" Būsi greitai ir nuodingai aptarnautas.

VISAIS SAVO DRAUŽIMO IR REAL ESTATE REIKALAIS

Adam Realty Co
1140 EAST JERSEY ST. ELIZ., N. J.
Adam Stankūnas EL. 4-1576

NO 8-4618
326-328 W. Broadway SO BOSTON MASS

ISPANIŠKAS DZINGELIS

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimus nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimų, dusinimo, troškulo, nestovios kvapo, nuomario, paviršiaus, diegimų ir skaudingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai apuosti lignon kambari ir pati lignon suskutus šaknis darytis arbata ir gerti, sutrynus šaknis maistu į taurę — rūkysti ir džiūginti namo kvepėjimu. Svaras Dzingelio šaknų kvoteris svaro \$1.20.

ALEXANDER'S CO
414 BROADWAY SOUTH BOSTON 27, MASS
Skaitlykite ir platink "Są Pranciškaus Varpelį"

JOHN DERUHA, M. D.
Išleidy, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir laryngo gydytojas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Pirmąsias valandas 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje.
128 E. 8th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privaziuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. EVERgreen 6-5181
KARL EIMER — PORK STORES
Gerios rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. 185-24 Horace Harding Blvd
Glendale, N. Y. Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue 219-17 Jamaica Avenue
Flushing, N. Y. Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue 176 Rockaway Avenue
Ridgewood, N. Y. Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue 4380 White Plains Road
Woodside, N. Y. Bronx, N. Y.
19 West Post Road
White Plains, N. Y.
6202-10 MYRTLE AVE. MAIN STORE
GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT BELECKAS, savininkas
Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Nedelsdamas išigyk "LIETUVOS ARCHYVĄ"
(BOLŠEVIZMO METAI)
Knyga vaizdžiai piešia originaliais dokumentais komunizmo smurtą ir lietuvių kancias. Neikainuojamas vertės ir pirmoji tos rūšies knyga Amerikos spaudoje.
Knyga turi 428 puslapius. Kaina—\$3.00.
Šią atkarpą pasiųskit kartu su 3.00 dol. šiuo antrašu:
"DARBININKAS",
680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y.
Gerb. Tamsta,
Malonėkit prisųsti, egz. "LIETUVIŲ ARCHYVO"
sekančiu adresu:
Vardas Pavarde
Adresas
PS. Pinigus, sumoje siunčiu laiške.

This is LIFE INSURANCE MONTH DON'T DELAY! — ACT TODAY!
Help Yourself — Help Your Family
with LOW-COST
SAVINGS BANK LIFE INSURANCE
As Little as \$250 As Much as \$5000
Policies for Children, too
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
Telephone STagg 2-6676

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
690 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Kun. Sabaliauskas sazeletis, atvykęs iš Venecuelos, lydymas savo gimnazi-čio Orento, lankėsi "Darbininko" redakcijoje.

Apreiškimo par. bazaras prasideda spalio 16 d. ir tęsis du savaitgalius. Paskutinė diena bus 25 spalio. Kviečiame visus parapijiečius atsilankyti. Čia jaukiai laiką praleisite, susitiksite savo pažįstamus ir laimėsite gerų daiktų. Bazarui ruošti nuosirdžiai dirba visos parapijos draugijos, vadovauja kun. J. Pakalniškis.

Anglų kalbos kursai, atsiradus 19 klausytojų, prasidės spalio 22 d. 7:30 val. v. Apreiškimo parapijos mokykloje. Kas norėtų lankyti, dar galima įsirašyti. Lankytojai patys samdosi mokytoją, kuriai reikės mokėti 40 dol. mėnesiui.

Susituokė Sniečkus ir Aramiškytė spalio 11 d. Apreiškimo par. bažnyčioje. Per iškilmingas mišias sutuokė kun. B. Kruzas. Abu jaunieji yra čia gimę, bet puikiai kalba lietuviškai, pavyzdžiai choristai. Jiems tėveliai surengė gražią vestuvinę puotą. Vaisėse dalyvavo ir kleb. kun. N. Pakalnis ir pilna salė svečių.

St. Karmazinas ir Vanda Bichnevičiūtė, abu buvę kaimynai, lanke Švėkšnos gimnaziją, prieš 4 metus atvykę į Ameriką, susituokia lapkričio 8 d.

Julija Kunigelienė suorganizavo dar naują būrelį Vasario 16 gimnazijos mokiniai išlaikyti. Nuo lapkričio 1 d. pradeda siųsti aukas.

Angelų Karalienės par. choras vadovaujamas M. Liuberskio, dramos aktorai H. Kačinskas, T. Daubaraitė, J. Blekaitis ir fotografas V. Augustinas, po sekmingo parapijos koncerto, lapkričio 8 d. koncertuoja Newark, kartodami tą pačią programą.

Šv. Jurgio parapijoje spalio 18, šeštadienį, per sumą prasideda iškilmingi 40 val. atlaidai, kurie baigsis ant-radienio vakare. Parapiečiai ir tikintieji prašomi gausiai lankyti. Pamokslus sakys vienas iš tėvų pranciškonų.

Vasario 16 gimnazijos direktorius

A. Giedraitis iš Vokietijos Gabijos leidyklai atsiuntė laišką, kuriame rašo: "Labai malonu, kad ištesėjote visus metus ir dar maloniau, kad žadate ir toliau gimnazijos nepamiršti. Tikrai rėmėjų dėka ji galės laikytis. O mes visi, mokytojai ir mokiniai, rūpinimės, kad mūsų tautiečių aukos, dedamos į šios gimnazijos išlaikymą, duotų ko geriausių vaisių." Kaip žinia, Gabijos leidykla suorganizavo rėmėjų būrelį, kuris pastoviai rėmė vieną gimnazijos mokinį. Šiais metais prie šio būrelio dar prisidėjo J. Ginkus, J. Steponaitis ir J. Narvydas.

Moksleivių ateitininkų veikla

Spalio mėn. 10 d. Apreiškimo par. mokyklos patalpose įvyko Brooklyno moksleivių ateitininkų "Marijos Pečkauskaitės" kuopos susirinkimas, kuriame dalyvavo kuopos dvasios vadas kun. A. Račkauskas, keletas svečių - studentų ir ypač gausus būrys moksleivių. Išrinkta nauja kuopos valdyba, kuri parengė pasi-skirstę: pirm. K. Remėza, vicepirm. J. Birutis, sekr. M. Plečkaitytė, išd. G. Naujokaitis ir soc. reikalų ved. D. Mikulskytė. Naujoji valdyba tvirtai pasiryžusi išplėsti bei pagyvinti veiklą. Per šį susirinkimą į kuopą įsirašė keli nauji nariai.

Sekmadenį moksleivių kuopa ir svečiai sendraugiai bei studentai padarė išvyką į Belmont parką. Išvykai nuosirdžiai talkininkavo kun. J. Pakalniškis, Dr. B. Radzivanas, V. Stasiukynas, J. Ruškys ir kun. A. Račkauskas. Kuopos valdyba jiems nuosirdžiai dėkoja. Išvykoje kun. J. Pakalniškis nufilmavo dainuojančius ir žaidžiančius moksleivius. I. B.

Maironio mokyklos tėvų susirinkimas

Rugsėjo 27 įvyko metinis Brooklyno šeštadieninės Maironio mokyklos tėvų susirinkimas. Išklausa buvusio komiteto ir mokyklos vedėjo pranešimai, pasidžiaugta nuveiktais darbais, pasikalbėta mokyimo ir auklėjimo klausimais, pasiryžta dar labiau stiprinti auklėjimą ir mokyimo darbą. Komitetui ir mokytojams pareikšta padėka ir patvirtinta praėjusių mokslo metų apyskaita.

Išrinktas naujas komitetas taip pasiskirstė pareigomis: pirm. inž. J. Butkus, vicepirm. Pr. Naujokaitis, sekr. L. Ramončionis, išd. J. Šileikis, parengimų ir kultūros reikalų vadovas A. Bendorius. Revizijos komisijon išrinkti: A. Mileševičius, J. Remėza ir A. Šetikas.

Kalėdiniai siuntiniai į užsienį

Artinantis švenčių sezonui, Brooklyno pašto viršininkas praneša, kad siuntiniai į užsienį, į Tolimuosius Rytus, turi būti įteikti ne vėliau kaip spalio 15 d., į Artimuosius Rytus ir Afriką - lapkričio 1 d., į Europą - lapkričio 15 d., į Pietinę ir vidurinę Ameriką - lapkričio 22 d. Užsienio siuntinių tarifas yra neseniai pakeltas, ir prašoma informuoti vietinėse pašto įstaigose.

New Yorke lietuvių ruošiasi parodai

Lapkričio 1-8 d. New Yorke, Tarp. Moterų Meno ir Pramonės Paradoje dalyvauja ir lietuvių.

Lietuvių programa bus lapkričio 8 d., uždaroma metu, 8:30 val. vak. Ji bus atlikta salėje, pritaikytoje dešimčiai tūkstančių klausytojų. Kviečiami atsilankyti visi New Yorke ir apylinkių lietuviai. Bilietai galima gauti pas J. Ginkū ir k. Bilietų kaina 75 ct.

Be to, jei atsirastų tokių, kurie turėtų vertingų tautodailės eksponatų ar kitų lietuvių darbo pavyzdžių, parodos komitetas labai prašo jų paskolinti. Eksponatai bus tuojau po parodos sugrąžinti. Pranešti V. Jonuškaitė - Leskaitienė, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y., arba Onai Valaitienė, 179 So. 2nd St., Brooklyn 11, N. Y.

Juozas, Eleonora ir Laimutė Svėgzdos, gyvenę 6 metus Brazilijoje, važiuodami į Kanadą, buvo sustoję trim dienom pas V. Zaukus, Woodhaven, L. I., N. Y. Mažoji Laimutė labai dailiai kalba lietuviškai ir portugaliskai.

Adomas Druzdis, buvęs ilgametis Lietuvių Piliiečių Dr.-jos sekretorius, dabar tarnauja firmoje Sears Roebuck Co. Yra keliaujęs knygvedybos inspektorius. Au-gina dvi dukteris ir sūnų, kuriuos leidžia į lietuvių parapijnį mokyklą. Vedęs yra Magdale-ną Naujokaitytę.

IEŠKO 4 kambarių buto jaunai porai, Queens srityje. Tel. DI 5-7399.

IŠNUOMOJAMAS trijų kambarių butas tarp Grove ir Linden gatvių. Kreiptis: 339 Wilson Ave., 3rd floor, Brooklyn, N. Y.

METROPOLITAN MUZIEJAUS New Yorke sargai buvo sustreikavę ir vaikščiojo piketuodami prie tų gražių rūmų. Streiko ta mokslo įstaiga nėra turėjusi jau 83 m.

BOSTONO ŽINIOS

Kan. M. Vaitkaus

70 m. jubiliejaus minėjimą tautininkų namuose spalio 10 surengė ir gražiai pravedė Liet. Rašyt. Klubas, kurio pirmininku dabar yra rašyt. St. Santvaras. Dalyvavo gražus būrys asmenų iš Bostono, New Yorke, Brocktono, Worcesterio, Lawrence. Sveikinimo kalbas pasakė prel. Pr. Juras, konsulas adv. A. Šalna, prof. V. Biržiška, T. Dr. Andriekus, Stp. Zbarskas, P. Jurkus, B. Brazdžionis, kun. J. Švagžlys, dr. J. Leimonas, K. Mockus, dr. V. Čepas, adv. A. Keturakis, stud. Z. Zarankaitė, Pr. Lember-tas. Sveikinusieji kalbėjo įvairių lietuviškų organizacijų ir įstaigų vardu. Akt. A. Gustaitienė paskaitė keletą jubiliejaus eilėraščių. Vieną jo eilėraščių padeklamavo šešt. mokyklos mokinė Ir. Nikolskytė. Dovanas įteikė Bostono liet. teisininkai, pats Rašyt. Klubas ir Pr. Lember-tas. Raštu sveikinimus atsiuntė prof. J. Brazaitis, St. Būdavas, N. Mazalaitė, A. Vaičiulaitis, J. Aistis.

Vaišių metu savo jumoristinių eilėraščių paskaitė rašyt. A. Gustaitis. Visas minėjimas vyko jaukioje nuotaikoje. Vaisės klubo ponij parengtos labai gražios. Jubiliasas kan. M. Vaitkus pasakė nuosirdų optimistišką padėkos žodį.

Stepas Kontautas ir Elena Gieštoraite

spalio 10 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje sujungti moterystės ryšiais. Jaunavedžiai yra abu lietuviai amerikiečiai. Jaunojo brolis kun. A. Kontautas atliko jungtųjų apeigas. Pats jaunasis, kol gyvena Bostone, buvo uolus vyčių veikėjas. Dabar jis gyvena New Yorke valstybėje, kur vadovauja didelei krautuvei.

Adomas Druzdis, buvęs ilgametis Lietuvių Piliiečių Dr.-jos sekretorius, dabar tarnauja firmoje Sears Roebuck Co. Yra keliaujęs knygvedybos inspektorius. Au-gina dvi dukteris ir sūnų, kuriuos leidžia į lietuvių parapijnį mokyklą. Vedęs yra Magdale-ną Naujokaitytę.

Kun. A. Kneizys,

kaip praėjusį kartą rašėme, iš airių parapijos atkeltas į šv. Petro lietuvių parapiją, So. Bostone. Jis yra į kunigus įsišventęs prieš porą metų. Jo tėvas, Antanas F. Kneizys, gyvenęs Norwoode, arti 20 metų buvo "Darbininko" administratorium, ir paskui re-daktorium. Jis taip pat jau ilgą laiką veda Lietuvių Radijos Valandą. Transliacijos būna šeštadieniais tarp 11 ir 12 val. dieną iš stoties WESX 1230.

Kun. A. Kontautas

šių vasarą keliavęs po Europą, spalio 11 d. bažnytinėje salėje šv. Vardo draugijos narium rodė spalvotus paveikslus iš savo kelionės.

Leonas Radžiūnas,

kariuomenės aviacijos mechanikas, tarnaujantis Japonijoje, buvo pargrįžęs mėnesius atostogų pas savo tėvus. Jis anksčiau gyveno Chicagoje ir dalyvavo "Dainavos" chore, o Bostone būdamas priklausė tautinių šokių grupei. Jam dar liko vieneri metai tarnauti.

Stasys D. Lapinskas

studijavęs muziką pas komp. Jer. Kačinską, o dabar įstojęs į N. Anglijos Muzikos Konservatoriją, gavo stipendiją.

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius
Triedieniais 9:30 val. vak.—WWRL 1600 kc—5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., J. P. GINKUS, Direktorius
Tel. EV. 4-9293
AD JEZAVITAS, Muzikos Dir.
BROOKLYN 11, N. Y.
J. VALAKAS, Pranešimų Dir.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ka nors pasveikinti ar paskelbti, tai suskirkite: LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.
Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway So. Boston 27, Mass.
A. Ir O. IVASKAI
Teifonai: NORwood 7-1449 ar South Boston 8-4618

Lietuvių Radijo Korporacija

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBSM, 1090 kilociklu, perduodama sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONA MINKU, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

Kristaus Karaliaus

šventė So. Bostono lietuvių parapijoje bus minima spalio 25 d. Parapiečiai kviečiami tą dieną eiti prie Komunijos. Iškilmingi mišparai, pamokslas ir pasiukojimo aktas bus 2 v. 30 min. Po pamaldų posėdyje giedos parapijos choras ir kalbės dr. J. Girmius.

Bostono arkivyskupą

darbininkai pagerbė penktadienį, spalio 16 d. Boston Garden. Pagerbimą rengia darbo uni-jų vadovybės ir pelnų skiria našlaičių namai, kuris jau baigiamas statyti.

Paremkime misijas!

Visame pasaulyje veikiančioms katalikų misijoms paremti yra daroma metinė rinkliava sekmadienį, spalio 18 d. Visi prašomi dosniai aukoti.

Taupykime seną popierį!

Klebonas kun. Pr. Virmauskis prašo taupyti seną popierį ir jį gausiai aukoti, kai bus daroma rinkliava arkivyskupijoje.

Misijų šventė spalio 18

Bostono katedroje spalio 18 d. bus iškilmės, skirtos katalikų misijoms atžymėti. Vadovaus pats arkivyskupas Cushing. Dalyvaus visų vyskupijos vienuolynų atstovai. Mūsų parapijos seselės dalyvaus su savo auklėtiniais.

Ed. Sanda,

atliekams karinę prėvolę vienoje marinių divizijoje, buvo parvykęs atostogų pas tėvus, o grįžęs atgal numato kelionę su savo daliniu į Japoniją.

Pranas Rupkelis,

vienas seniausių lietuvių imigrantų, turėjęs siuvyklą Bostone, o pastaruoju metu gyvenęs 607 E. 8th St., So. Boston, sulaukęs 84 metų, mirė spalio 5 d. Paliko tris sūnus ir dvi dukteris.

Iz. Miliūnas, buvęs tremtinys, nupirko Vlodo Jakšto valgių krautuve.

IŠNUOMOJAMAS 5-kių kambarių butas So. Bostone, Mass., City Point rajone, su centr. šildymu, vonia ir kitais patogumais. Teirautis tel.: SO 8-2814.

Mykolas Venis,

vienas iš pirmųjų LDS kūrėjų, radęs pinigine, kurioje buvo ir savininko adresas, nunešė jam pinigus ir neėmė jokio atlyginimo. Pinigus pametė Mr. W. Large stebėjosi tokiu sąžiningu radėju. Rasta buvo kelios dešimtys dolerių. M. Venis gyvena Dorchesteryje.

Loretai Peldžiūtei,

dukterei A. Peldžiaus, buvusio ilgamečio "Darbininko" administratoriaus, buvo padaryta apendicito operacija.

Lietuvių Piliiečių Draugia

spalio 15 d. nominavo kandidatus naujai valdyba išrinkti. Po 3 kandidatų kiekvienai vietai bus renkama lapkričio 19, o iš jų nauja valdyba bus išrinkta gruodžio 17 d.

"Keleivis",

rašydamas apie kan. M. Vaitkaus sukakties minėjimą, nei žodžio neužsiminė, kad jis yra kunigas. Šiaip jau laikraštis sakosi esąs "objektyvus". (A.)

Bostono paštas nuomoja sunkvežimius

Kalėdinio sezono paštui išvežinti, yra reikalinga 350 sunkvežimių nuo 1 ligi 2 tonų, galinčių talpinti 300 kūb. pėdų krovinių. Norintieji išnuomoti, turi uždarytame voke pasiūlyti, adresuodami: Proposal to Furnish Truck, Room 410, Federal Building, Boston.

Inž. A. Kirščiukaitis ir Leščinskas iš So. Bostono nusikėlė į Dorchester, kur įsigijo nuosavus namus Adams gatvėje.

Juozas Stanilionis, 62 m., mirė miesto ligoninėje rugsėjo 29 d.

Gimė

Joana, duklė J. ir E. Matulevičių, gyv. 122 Marine Rd., So. Boston, pakrikštyta spalio 4 d.

Jonė, Stepo ir Onos Lalytės Valkavičių duklė, 74 Sudan St. Dorchester. Pakrikštyta spalio 5 d.

Kevin William, R. ir I. Medonytės Regan sūnus, 21 Sanger St. So. Boston, pakrikštytas spalio 5 d.

Albertas, sunūs O. ir G. Jalsinskaitės Bergeron, 115 Bolton St., So. Boston, pakrikštytas spalio 5 d.

PIRMASIS KONCERTAS NEW YORKE

Lietuvos operos solistės **E. KARDELIENĖS** ir virtuozo-pianisto **K. SMILGEVIČIAUS** įvyks spalio 18 d., 7 v. vak.

Irving School salėje,

East 16 Street ir Irving Place kampas

Įžanga \$2, moksleiviams ir studentams—\$1.

Rengia Didžiojo New Yorke A. L. T. Sandaros I-ji kuopa.

Salė pasiekama važiuojant požeminu traukiniu betkuria linija iki Union Square, 14 St.

Rudens šokių bei pasilinksminimo

VAKARAS

RUOŠIA LIETUVIŲ SIUVEJŲ 54-TAS LOKALAS
A. C. W. of A.

1953 m. spalio (Oct.) 24 d., šeštadienį

ARION TEMPLE BALLROOM

11-27 ARION PLACE BROOKLYN, N. Y.

Arti Broadway (Elev. važiuojant išlipti Myrtle Ave. stotyje)

Vakaro pradžia 8 val. vak.

ŠOKIAMS GROS A. PAVYDZIO ORKESTRAS

Įėjimas įskaitant ir taksas 1 doleris.

Visi Didžiojo New Yorke bei plačių apylinkių lietuviai kviečiami šiame pasilinksminimo vakare dalyvauti.

NEW YORKO LATVIŲ NAMŲ FONDO KOMITETAS

rudens sezono atidarymo proga visus kviečia į

KONCERTĄ-BALIŲ

Šeštadienį, spalio 17, Wendersmann's salėje — 3 Ave. ir 16 St.

Koncerte dalyvauja vyrų choras, baletas ir solistai

Įėjimas ir vieta prie stalo 2 doleriai

Šokių konkursas su prizais dviem prom

PARDUODAMA saldžių gėrimų (sodės) gamybos įmonė, plačiai žinoma Bostono apylinkėse. Pirkėjų gera proga ir laiminga ateitis. Dėl platesnių žinių kreiptis: B. EIDENT, 26 Lincoln Parkway, Somerville, Mass.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermentims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609